

**AIO
JOURNAL**

**D
E
N**

**ALLMÄNNNA
DESIGNBYRÅN
Nr 16**

**Stina Edblom / Lars Fridén /
Onkar Kular & Henric Benesch
/ Anna Gavanas / Catherine
Paterson & Luke de Jager /
Gunilla Lundahl / Frida Iman
Charara & Maria Votti**

Residenset 'Den allmänna designbyrån' ägde rum i Falkenberg
augusti–november 2023

Medverkande: Onkar Kular & Henric Benesch, Lekkantoret,
baucircus

The residency "The Public Design Office" was held in Falkenberg
Municipality, Sweden, August–November 2023.

Participating practices: Onkar Kular & Henric Benesch,
Lekkantoret, baucircus

INNEHÅLL / CONTENT

Förord, Stina Edblom	4
Introduktion	6
Tänk om, Lars Fridén	8
Utdrag ur "En 1%-regel för offentlig design", Onkar Kular och Henric Benesch	12
Bas cultures: How low can you go! Onkar Kular och Henric Benesch	16
Take me to Funkytown: Funkhouse och mystiska platser i Göteborgs underjordiska förflutna, Anna Gavanoas	30
Att bygga lekkontoret, Catherine Paterson och Luke de Jager	38
Kan vi lära något med barnen? Gunilla Lundahl	41
Samtal med Frida Iman Charara och Maria Votti från baucircus	48
Foreword, Stina Edblom	5
Introduction	6
What if, Lars Fridén	8
Excerpt from "A 1% Rule For Public Design", Onkar Kular and Henric Benesch	12
Bas cultures: How low can you go! Onkar Kular and Henric Benesch	16
Take me to Funkytown: Funkhouse and mythical places in Gothenburg's underground past, Anna Gavanoas	30
Building Lekkontoret, Catherine Paterson and Luke de Jager	38
Can we learn something with the children? Gunilla Lundahl	41
Conversation with Frida Iman Charara and Maria Votti from baucircus	48

FÖRORD

Stina Edblom, konstnärlig ledare,
Art Inside Out

Under hösten har Art Inside Out bjudit in tre olika konstnärskollektiv till residenset *Den allmänna designbyrån* i Falkenberg: Lekkantoret som är en designstudio som arbetat med barn och unga i medskapande designprocesser; hantverkarskollektivet *baucircus* som involverat unga i miljöprogramsområdet Sloalyckan att tillsammans utforska områdets utformning och potential, och Onkar Kular och Henric Benesch, forskare på HDK-Valand, som genom ett tvådagarsprogram med film, workshops, samtal och musik undersökt hur undergroundrörelser inom baskultur och soundsystem format och skapat nya platser och uttryck i staden.

Tillsammans har de inbjudna konstnärerna provat olika format för hur invånare, såväl som barn och unga kan involveras i att tänka och utforma våra gemensamma rum. För vem har rätt till staden? Vem har tillgång till våra gemensamma rum? För vilka kroppar är de utformade? Vilka är det som känner sig hemma och vilka känner sig utanför? För vem är staden egentligen till för?

Mot bakgrund av en alltmer segregerad och gentrifierad stadsutveckling har *Den allmänna designbyrån* fungerat som en testyta för ökat invånarinflytande där konst, musik och design bidrar med visualisering och motberättelser som pekar på alternativa handlingsutrymmen för att bryta en alltmer reglerad urbanitet. Vi lever i en tid när den fria konsten och kulturen hotas av nedskärningar och begränsningar i form av teatrar, öppna scener, tillgång till ateljéer, replokaler och platser för samvaro. Inom *Den allmänna designbyrån* och detta nummer av AIO Journal öppnar vi upp för samtal om vem staden är till för och vad den skulle kunna vara.

Medverkar i detta nummer gör; Lekkantoret, *baucircus*, Onkar Kular och Henric Benesch, AIOs kulturproducent Lars Fridén, fotografen Mandi Gavois, Anna Gavanoas som är socialantropolog och författare med fokus på musikkultur och Gunilla Lundahl som arbetar som journalist, curator och aktivist med fokus på barnkultur.

Stort tack till alla medverkande, Rian designmuseum, Smedjan och Falkenberg kommun!

FOREWORD

Stina Edblom, Artistic Director,
Art Inside Out

Over the fall, Art Inside Out has invited three different artist collectives to the residency *The Public Design Office* in Falkenberg: Lekkantoret, which is a design studio that has worked with children and youth in collaborative design processes; the handicraft collective *baucircus*, which has involved youth in the public housing area of Sloalyckan in order to examine the area's layout and potential together; and Onkar Kular and Henric Benesch, researchers at HDK-Valand Academy of Art and Design, who investigated through a two-day program of film, workshops, conversations, and music how underground movements within bass culture and sound system culture has formed and created new places and expressions in the city.

Together, the invited artists have tested different formats for how residents, including children and youth, can be involved in thinking about and shaping our shared spaces. Who has the right to the city? Who has access to our public spaces? For whose bodies are they shaped? Who feels at home and who feels left out? Who is the city actually for?

Against a background of increasingly segregated and gentrified urban development, *The Public Design Office* has functioned as a test subject for increased resident influence in which art, music, and design contribute with visualization and counterstories that indicate alternative spaces for negotiation in order to break out of an increasingly regimented urbanity. We live in a time when the freedom of art and culture is threatened by budget cuts and other limitations of theaters, open stages, access to studios, rehearsal space, and places to gather. In the residency *The Public Design Office* and this edition of the AIO Journal, we open up the conversation about who the city is intended for and what it should be able to be.

Contributors to this volume are: Lekkantoret, *baucircus*, Onkar Kular, AIO's cultural producer Lars Fridén, photographer Mandi Gavois, Anna Gavanoas who is a social anthropologist and author with a focus on music culture, and Gunilla Lundahl who works as a journalist, curator, and activist focusing on children's culture.

Many thanks to all contributors, Rian Design Museum, Smedjan, and Falkenberg municipality!

INTRODUKTION

Den allmänna designbyrån arrangerades av Art Inside Out i Falkenberg mellan augusti och november 2023. Som ett förgrenat experiment kring medskapande, spekulativ och kritisk design utforskade residenset hur vi kan stimuleras att tänka om kring vår relation till design och dess betydelse för våra gemensamma gestaltade livsmiljöer.

Den allmänna designbyrån utgjordes av ett flertal delar som genomförts på olika platser runt om i Falkenberg och involverat skilda målgrupper och perspektiv.

Onkar Kular och Henric Benesch arrangerade i samarbete med Falkenbergs teater, Smedjan och ett stor antal inbjudna gäster eventet *Bass cultures: How low can you go!* Ett försök att kartlägga, avtäckta och aktivera baskulturers specifika sätt att skapa platser och kreativa sammanhang för att leva med och i opposition mot orättvis maktfördelning. Från Västindien, via London, ner i den svenska underjorden och med slutdestination Falkenberg.

Med ett nystartat lokalt team bestående av unga i åldern 10 till 14 år förvandlade Lekkontoret, initierat av Catherine Paterson och Luke de Jager, designmuseet RIANs projektrum till en lekdriven och medskapad designstudio och en verktygsbod för undersökningar av offentliga platser.

I bostadsområdet Sloalyckan återkom de socialt inriktade hantverkarna i kollektivet baucircus för ett tredje besök. Tillsammans med Sloalyckans boendeförening försökte de lösa upp gränser mellan professioner och intressen för att öppna upp för medskapande som svarar direkt på lokala behov.

I det här numret medverkar även journalisten, aktivisten och curatorn Gunilla Lundahl med en text om vad vi kan lära av barnen och av den brittiske anarkisten Colin Ward, och DJ:n och socialantropologen Anna Gavanoas dyker ned i Göteborgs-klubben Funkhouse tillblivelse och nödvändighet.

INTRODUCTION

The Public Design Office was produced by Art Inside Out in the municipality of Falkenberg from August to November 2023. As a branched experiment with how co-creative, speculative, and critical design the residency explored how to stimulate us to re-think our relationship to design and the significance of design for shared public spaces.

The Public Design Office included several parts, implemented on different locations in Falkenberg, that involved various local contexts, actors and perspectives.

In collaboration with Falkenbergs teater, Smedjan, and a series of invited guests Onkar Kular and Henric Benesch arranged the event *Bass cultures: How low can you go!* An attempt to map and counter-map, uncover and activate bass cultures particular modes of creating place and creative alliances to live with and in opposition to inequity. From the Caribbean, though London, down into the Swedish underground and with Falkenberg as the last destination.

A newly established team consisting of youth in between 10 and 14 years old and run by Lekkontoret – initiated by Catherine Paterson and Luke de Jager – transformed the project space at the Design Museum Rian into a play oriented and co-created design studio and tool shed that allowed them to make enquiries of public space.

At the residential area Sloalyckan the social practice of the builders and makers in the collective baucircus made their third visit. In dialogue with the tenants association they tried to dissolve boundaries between professions and interest to open up for co-creation that responds directly to local requisites.

Also participating in this number is the journalist, activist and curator Gunilla Lundahl with a text that ask's what we can learn from children and from the British anarchist Colin Ward. The DJ and social anthropologist Anna Gavanoas is also contributing with a text that follows the club Funkhouse in Gothenburg and its origin and necessity.

TÄNK

OM

WHAT IF

Lars Fridén

Första helgen i november och det regnar. Trappan mellan Falkenbergs teater, Smedjan, där Åtranverken under drygt 50 år tillverkat cykeldelar, till bostadsområdet Sloalyckan är kort. Mindre än 150 meter skiljer platserna åt. Ändå känns avståndet milsvitt. Jag går den här promenaden fram och tillbaka många gånger under helgen. Mellan det mullrande eventet *Bass culture: How low can you go!* och baucircus försök att stöpa om en allaktivitetsplan, eller åtminstone förändra vår föreställning om vad den kan vara. Båda de här platserna rör sig i motvind. Mot komplicerade samhällsstrukturer som segregerar – fysisk, socialt, ekonomiskt, kulturellt och pedagogiskt – och mot system som varken uppmärksammar och stöttar.

Inne på Smedjan dånar Deng Deng Hifis sound-system. Basen rör sig obönhörligt genom kroppen och framåt skymningen vibrerar hela det gamla funkishuset i takt med musiken. Grannarna tittar nyfiket och oroligt ut genom villafönstren. Det som uppstår därinne är en annan möjlighet. En kreativ gemenskap som blickar både bakåt i historien och framåt men som inte finns annat än just här och nu. En gemenskap som bara uppstår i den här sortens allt mer sällsynta rum. Det är lätt att vilja stanna kvar här.

It is the first weekend in November and it's raining. The stairway between Falkenberg's theater, Smedjan, where Åtranverken manufactured bicycle parts for a full half-century, to the Sloalyckan public housing community is short. There is less than 150 meters between the places, yet the distance feels many times that. I walk this path back and forth several times over the weekend, between the rumbling event *Bass Culture: How Low Can You Go!* and the baucircus' attempt to recast a multi-purpose field, or at least change our perception of what it can be. Both of these places are facing headwinds, pushing back against complicated societal structures that segregate—physically, socially, economically, culturally, and pedagogically—and against systems that bring neither awareness nor support.

Inside Smedjan, Deng Deng Hifi's sound system fills the space with thunder. The bass pounds mercilessly through the body and toward dusk, the entire functional building vibrates in sync with the music. The neighbors look out their windows with curiosity and trepidation. What is developing in there is another possibility. It is a creative community that looks both back in history and forward to the future, but that doesn't exist anywhere except right here and now; a community that only arises in this sort of increasingly unusual space. It is easy to want to stay here.

Down at Sloalyckan, the participants are few and far between. Baucircus' attempt to invite people to a collective film recording that could break free from typical, predictable patterns is going poorly. Some of the young people they had talked with said that they were definitely going to come, but then they never show up. It's cold. Baucircus tries to capture the resignation that gradually builds through a film and a spatial installation that for just an hour or so recasts the newly constructed multi-purpose field into a stage and a staging room. It creates the feeling of identifying untapped potential.

Nere på Sloalyckan är det glest med deltagare. Baucircus försök att bjuda in till en kollektiv filminspelning som kan bryta oss loss från det invanda och förutsatta går trögt. Några av alla ungdomar de pratat med säger att de helt säkert ska haka på men dyker sedan aldrig upp. Det är kallt ute. Den uppgivenhet som gradvis byggs upp försöker baucircus fånga i en film och en rumslig installation som för bara någon timme omskar den nyanlagda allaktivitetsplanen till en scen och ett scenrum. Som att sätta fingret på en outnyttjad potential. Men uppgivenheten är också en bild av den maktförskjutning som färgar Sloalyckan. Efter två tidigare besök och löpande men sporadisk kontakt var det knepigare än förväntat att återknyta kontakten med boendeföreningen och att förändra de roller som tidigare etablerats – att gå från att tillsammans undersöka och kartlägga platsen och bemäktigande av den till en relation där baucircus svarar på de direkta önskemål som uppstått i förlängning av den processen. Det väcker många frågor kring hur vi agerar på platser som Sloalyckan och kring hur vi undviker att boende och platser blir till konstnärligt material och konsten till instrument för förändring utan verkligt inflytande. För varje år som segregationen skenar blir det svårare att skapa robusta relationer och förtroende som ens öppnar upp för en rumslig och kollektiv föreställningsförmåga, så att vi kan fantisera kring platserna vi bebör. Samtidigt som vi driver residens meddelar det allmännyttiga bostadsbolaget att merparten av Sloalyckans lägenheter ska renoveras med en efterföljande hyreshöjning på 39% och att garagen rivs. För de boendes trygghet. Samma boende som inte upplever sig ha tillfrågats. Det är ett bekant mönster där människor flyttas på för att lösa problem som det allmänna inte klarar av att hantera. Att det krävs ett radikalt omtag för att ta sig ur den låsningen är uppenbart den här helgen.

Tillsammans med inbjudna designers och konstnärer har vi experimenterat med hur medskapande, spekulativ och kritisk design kan stimulera oss att tänka om kring designens betydelse för våra gemensamma gestaltade livsmiljöer.

But the resignation is also a manifestation of the power displacement that affects Sloalyckan. After two previous visits and recurring but sporadic interactions, it was more difficult than expected to re-establish contact with the tenants association and to change the roles that had previously been established – to go from a joint mapping of place and empowerment to a relationship where baucircus responds to the direct initiatives that arise in extension of that process. It raises many questions about how we operates in places like Sloalyckan, and how we avoid making residents and places into artistic material and using art as an instrument for change without integrating local influence. With every year that segregation continues, it becomes more difficult to establish robust relationships and trust that could open up spatial and collective ability to imagine so that we can dream about the places we inhabit. Then it happens that at the same time as our residency is occurring, the public housing company announces that most of Sloalyckan's apartments will be renovated, with a resulting rent increase of 39%, and that the garages will be torn down. This is needed for the safety of the residents, they say—the same residents who say they have not been consulted. It is a familiar pattern that people are forced to move in order to solve problems that the public has not been able to address. It is obvious on this particular weekend that a radical overhaul is needed to avoid that solution.

The Public Design Office finds inspiration in Onkar Kular and Henric Benesch's research platform *The Right to Design* and the speculative suggestion for a "Public Design Office," as they wrote in connection with Art Inside Out's previous residency in Falkenberg, *Disturbances in the Utopia, Abandoned Places*, 2021. Together with invited designers and artists, we have experimented with how co-creative, speculative, critical design can stimulate us to rethink the significance of design for our shared living environments, for different target groups, places, and perspectives. Rather than being a finished suggestion for another model, the residency has been framed as a question:

What if we did this instead? What would happen then? What if we looked at design, or designing, as a basic right, like reading and writing? What would it really mean for the organization of a society if it took the foundational ambition in the national policy for Designed Living Environments seriously so that "all residents/people are given good conditions from which to impact the development of their shared environment"?

A few days earlier, the design studio Lekkantoret concluded its time at Rian Design Museum. After an open invitation, a team was formed, consisting of Catherine Paterson and Luke de Jager and a group of children from Falkenberg. They met regularly on the weekends.

Den allmänna designbyrån tar avstamp i Onkar Kulars och Henric Benesch forskningsplattform *The Right to Design* och det spekulativa förslag för ett 'Public design office' som de skrev fram i samband med Art Inside Outs förra residens i Falkenberg, *Störningar i utopin, kvarglömda platser*, 2021. Tillsammans med inbjudna designers och konstnärer har vi experimenterat med hur medskapande, spekulativ och kritisk design kan stimulera oss att tänka om kring designens betydelse för våra gemensamma gestaltade livsmiljöer. Utifrån olika målgrupper, platser och perspektiv. Snarare än att vara ett färdigt förslag för en annan modell formulerades residenset som en fråga:

Tänk om vi i stället gjorde så här? Vad händer då? Tänk om vi såg på design, eller att designa, som en grundläggande rättighet, likt att läsa och skriva? Vad skulle organiseringen av ett samhälle som tog den grundläggande ambitionen

i den nationella policyn för Gestaltad livsmiljö på allvar så att "alla invånare/människor ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön" verkligen innebära?

Några dagar tidigare avslutade designstudion Lekkontoret sin tid på Rian designmuseum. Efter en öppen inbjudan skapades ett team bestående av Catherine Paterson och Luke de Jager och en grupp med barn från Falkenberg. De träffades regelbundet på helgerna. Bygde ett fysiskt kontor och en utställning. Gradvis rörde de sig ut till närliggande platser. Utvecklade spel och finurliga verktyg för att förstå och analysera. Ett av de första instrument de tillverkade var ett stativ med en plexiglasskiva monterad i barnens ögonhöjd. Med hjälp av en penna började de på det sättet att skissa. De ställde upp stativet på lämplig plats, tog fram pennan och ritade till eller bort inslag i det offentliga rummet. Senare tillkom en katapult och ett brädspel. Vid det sista tillfället bjöd de in fler att befolka designstudion, delta och att testa deras uppfinningar. Deras arbete fortsätter och deras förståelse av staden tas nu vidare.

De här tre experimenten responderar alla på Onkar Kular och Henric Benesch förslag men leder det vidare bortom vad de förutsåg. I texten och i senare bearbetningar av den laborerar Onkar och Henric med format som designlön, studiecirkel, forumteater, Live Action Role Play, Work placement, praktikplatser, kritisk fabulering, spekulativ fiktion mm. Allt för att söka sig fram till en mer decentraliserad och förgrenad form av allmän designgemenskap som inkluderar allas vår förmåga att läsa, tolka, interagera med och förstå den designade världen, vår gestaltade livsmiljö. Lekkontoret, Bass cultures och baucircus anammar alla den ambitionen men tolkar den, vidareutvecklar, utmanar och ger den andra former. Kanske förenklar de också. Men vad de alla på sina

Together with invited designers and artists, we have experimented with how co-creative, speculative, critical design can stimulate us to rethink the significance of design for our shared living environments.

They built a physical office and an exhibition, and gradually, they moved out to nearby places. They developed games and clever tools for understanding and analyzing. One of the first instruments they constructed was an easel with a plexiglass plate mounted at the children's eye level. With the help of a pen, they began to sketch. They set up the easel at an appropriate place, took out the pen, and drew on or removed features in the public space. Later came a catapult and a board game. On the last occasion, they opened the doors for more to populate the design studio, to participate and test their inventions. Their work continues, and their understanding of the city is now being carried on.

These three experiments all respond to Onkar Kular and Henric Benesch's suggestion, but it leads beyond what the researchers anticipated. In the text and in later reworkings of it, Onkar and Henric work with formats such as design wage, study circles, forum theater, Live Action Role Play, Work Placement, internships, critical confabulation, speculative fiction, etc. All of this is to seek out a more decentralized and ramified form of general design community that includes all of our abilities to read, interpret, interact with, and understand the designed world, our designed living environment. Lekkontoret, Bass cultures, and baucircus all adopt this ambition but interpret it, develop it further, challenge it, and give it other forms. Perhaps they simplify it, too. But what they all do, in their own special ways in spite of everything, is to create temporary spaces, general design studios, for:

- Collective imagination ability
- Other and shared decision-making power
- Equal voices
- The uncontrollable
- The underground

särskilda sätt trots allt gör är att skapa tillfälliga rum, allmänna designbyråer, för:

- Kollektiv föreställningsförmåga
- Andra och delade beslutsmandat
- Likvärdiga röster
- Det okontrollerbara
- Det underjordiska
- Nya relationer och lojaliteter
- Delande av kunskap och erfarenhet
- Marginalens historier
- Misslyckanden

De senaste åren har det duggat tätt med konferenser och möten om hur Gestaltad livsmiljö ska implementeras, materialiseras och göras till praktisk verklighet. Nationellt, i regioner, kommuner och i lokal- och civilsamhälle. Slutsatsen i många av de diskussionerna är att vi behöver testa och att vi måste ingjuta mod i varandra för att våga det. På alla nivåer. Göra plats för experiment som rör sig bortom designprototyper och det inrutade görandet och som i grunden föreslår andra sätt att verka i offentliga rum där vi på ett mer jämlikt sätt delar på platsen i dem och ansvaret över dem. Det modet innebär också att utifrån reflektera över hur arbetet med offentlig design organiseras och praktiseras. Insikten att befintliga institutioner inte själva löser de problem och strukturer de själva skapar och reproducerar är högst aktuell inom det här fältet.

I bakgrunden har det pågått ett fjärde experiment med en allmän designbyrå. I förhandlingar mellan Art Inside Out, Falkenbergs kommun, Rian designmuseum och *The right to design* har vi försökt hitta ett sätt att organisera oss kring den här tematiken. Att göra vårt samarbete till en allmän designbyrå och hitta ett gemensamt förhållningsätt där utforskandet blir på allvar, där de riktningar och resultat som det genererar kan tas tillvara på och där det lokala och medskapande inte blir en fetisch eller förblir en forskningshorisont. Vi har omförhandlat och tänkt om. Diskussionerna började i en helt annan ände. Med stora och genomgripande samarbetsplaner som sträckte ut sig över hela kommunen och flera av dess förvaltningar. Men vi slutade i något som är mindre, tydligare, mer kontrollerat och förmodligen också mer fruktbart.

Det krävs inte bara rum, platser, människor och mod för att bygga en allmän designbyrå. Tid, envishet, öppenhet, ömsesidighet och kontinuitet är minst lika viktiga ingredienser för att lyckas tänka om, involvera och göra annorlunda.

Tänk om? Tänk om igen. Testa.

Om *Den allmänna designbyrån* faktiskt har en slutsats så är det den.

- New relationships and loyalties
- Sharing of knowledge and experience
- Marginalized histories
- Failures

Recent years have seen frequent conferences and meetings about how Designed Living Environments should be implemented, materialized, and made into a practical reality—on national, regional, municipal, and local levels, and in civil society. The outcome of many of these discussions is that we need to challenge established notions and we have to fill each other with the courage to dare to do this, on all levels. We have to make space for experiments that move beyond design prototypes and the boxed-in way of doing things, that in essence suggest other ways to work in public spaces where we can, in a more egalitarian way, share the places in them and the responsibility for them. This courage also means reflecting from the outside on how public design work is organized and practiced. The insight that existing institutions themselves do not solve the problems and structures they create and reproduce is highly relevant within this field.

In the background, a fourth experiment has been going on with a public design office. In negotiations between Art Inside Out, Falkenberg municipality, Rian Design Museum, and *The Right to Design*, we have attempted to find a way to organize ourselves around this theme. To make our collaboration into a public design office and find a shared approach in which the exploration occurs in complete seriousness, where the directions and results that it generates can be made use of and where the local and collaborative does not become a fetish or remain a research horizon. We have renegotiated and rethought. The discussions began in a completely different spirit, with grand, radical collaboration plans that reached across the entire municipality and several of its administrations. But we ended in something that is smaller, clearer, more controlled, and probably also more fruitful.

It does not only require space, places, people, and courage to build a public design office. Time, stubbornness, openness, reciprocity, and continuity are at least as important if we are to be able to ask what if, to involve people, and to do things differently.

What if? Test. Ask 'what if' again. Test.

If *The Public Design Office* actually has a has a conclusion, that is it.

UR TÄNK OM... EN 1% -REGEL FÖR OFFENTLIG DESIGN

publicerad i AIO Journal #10

FROM WHAT IF... A 1% RULE FOR PUBLIC DESIGN

published in AIO Journal #10

Onkar Kular
& Henric Benesch

"I Gestaltad Livsmiljö lyfts också behovet av riks- och stadsarkitekter som arbetar med att förverkliga de politiska målen. Tänk om det istället för att utse en riksdesigner (vilket föreslås i policyn), skapas bättre kollektiva förutsättningar för att genomlysna, utveckla och förverkliga policyn. En offentlig designbyrå, förverkligad genom en offentlig designlön, skulle kunna ge råd och stöd till lokala och regionala projekt genom allt från mindre gruppkonsultationer till större rådslag beroende på projektens skala och omfattning. Genom olika former av möten, sammanträden och rådslag kan en decentraliserad och sakkunnig offentlig designbyrå motarbeta både segregation och polarisering och tillhandahålla offentliga sammanhang och processer där det ges tid för oenighet, möjlighet att utmana antaganden och förutsättningar för att motverka fördomar, något som sällan sker i offentliga processer idag. Processer som ofta uppfattas som symbolhandlingar och försök att skapa politisk legitimitet snarare än uttryck för en reell vilja till dialog.

Vidare skulle en offentlig designbyrå driva och bevaka frågan om "design av allmänt intresse" gentemot och via privata och kommersiella aktörer. En 1 %-regeln för offentlig design skulle underlätta och stötta ett sådant arbete i dialog med den privata sektorn. Genom design av allmänt intresse skulle frågan om hur de övriga 99% genomförs och utformas i relation till olika policydokument och ramverk som Gestaltad Livsmiljö och Agenda 2030 kunna drivas. En offentlig designbyrå skulle i sin tur aktualisera frågan om i vilka utbildningssammanhang en bredare offentlig designkapacitet skulle kunna kultiveras och utvecklas. Här har designutbildningarna en självklar roll att spela. Det vill säga om utbildningarna har förmåga att ompröva sin nuvarande profilering mot design som en ensidigt professionell praktik. Genom att inte stirra sig blind på "problemlösning" skulle utbildningarna kunna utgöra noder där ny kunskap och nya former för att gemensamt förestäl-

"If we return to the Gestaltad Livsmiljö and consider its call for the appointment for national and city architects to promote, support and steer policy goals. What if, instead of a national designer (as also suggested in the policy) there was a more collective ethos to support, steer and continually assess the policy and its goals. Working through the principle of public design as waged labour, a Public Design office could advise and support on local and regional projects. Depending on scale, a Public Design office could operate through smaller group consultations for local projects to citizens (design) assemblies for larger regional and national projects. Through varying forms of assembly and assembling, a decentralised and peer-supported Public Design office could work against both segregation and polarisation by providing much needed (slow) spaces for disagreement, challenging assumptions and prejudices as opposed to facilitating democratic legitimacy and tokenism as mirrored in many public consultation and public art processes.

Extending further, a Public Design office could support the very notion of 'public interest design' by situating itself in private enterprise to both question and make private enterprise accountable. Here the 1% rule for Public Design could be used for facilitating a Public Design office directly within private sector development. Public Interest design would require private enterprise to 'make a case' for how 'the other 99%' is planned (as folded in other sectoral frameworks and policies) and considered into the future both as sustainable and as public good.

A Public Design office in turn prompts the question of educational contexts which could cultivate and strengthen such a public design capacity. Here design education has an obvious role to play. That is, if it has the capacity to rethink itself in relation to its narrow orientation as a disciplinary field. By overcoming its problem-solving centeredness, design education could yet discover its public value by rethinking and

la sig hur mer hållbara livsmiljöer kan utvecklas och upprätthållas. Detta skulle kräva mer decentraliserade utbildningar och lärande inom offentlig design där förmågan att läsa och förstå våra livsmiljöer som något som har designats både i det lilla och det stora inte bör var ett privilegium utan en rättighet.

En offentlig designlön kopplat till en offentlig designbyrå och utarbetade strategier för livslångt lärande manifesterat i distribuerade former av utbildningar inom offentlig design skulle, i linje med policyns målsättningar, skapa bättre förutsättningar för att få tillgång till beslutsprocesser såväl som att påverka dem.

Med ett sådant "ekosystem" på plats, skulle civilsamhällets förmåga att bereda och förankra övergripande agendor – som Agenda 2030 och de 17 hållbarhetsmålen – stärkas avsevärt."

repositioning its role within society as a tool for imagining-in-common the types of designed living environments and societies that we want to build. This requires more decentralized forms of Public Design education and learning that recognises that the ability to read and understand the designed and the designing world is in itself a special kind of right.

Supported through a Public Design Wage and a life-long-learning strategy, Public Design education and a Public Design office could both offer access and influence to the implementation and democratic values as expressed in the policy. With such an ecology in place, the civic capacity to process and anchor agendas addressing pressing matters – such as Agenda 2030 and the 17 Sustainable Development Goals – would be enhanced."

BASS CULTURES: HOW LOW CAN YOU GO!

PUBLIC DESIGN BROADCAST

BASS CULTURES

PUBLIC

DESIGN BROADCAST

BASS CULTURES

Onkar Kular & Henric Benesch

Att bygga soundsystem har varit ett viktigt inslag i utvecklingen av baskultur och för utvecklingen av vitt skilda musikgenrer, från Reggae, Dub och Roots till Hip-Hop, Techno, Jungle till många fler. I programmet för eventet medverkade musiker, DJ:s och kreativa arrangörer som på sina egna sätt bidragit till och haft bärande roller i baskulturens framväxt, genom att organisera och bygga soundsystem, arrangera undergroundmusik och klubbar, i och bortom Sverige. Under två dagar fokuserade Bass Cultures, via filmvisningar, workshops, samtal och DJ-spelningar, på bas- och soundsystemkultur, dess kreativitet, historia och samtida relevans. Följande text ger en översikt över programmet och kompletterande texter presenterar och ramar in de enskilda evenemangen.

Through the making of sound systems, bass cultures have been important in the development of underground musical genres from Reggae, Dub and Ska to Hip-Hop, Techno, Jungle and many more. Bass Cultures, How Low Can You Go! was a program of events supported by musicians, DJs, and makers that in their own way have contributed and played an important role in the development of bass culture, through the making of sound systems, the organising of underground music and club culture in Sweden and beyond. Over two days the event hosted film screenings, workshops, talks and DJ sets to showcase bass and sound system cultures, their creativity, history, and relevance today. The following text provides an overview of the programme and complimentary texts introduce and frame the individual events.

Stills från *Babylon* (1980) / Stills from *Babylon* (1980)

DAG ETT

12.00 *BABYLON*, 1980 (FILMVISNING)

Efter en kort introduktion visades den inflytelserika reggae-filmen *Babylon*. Regisserad av Franco Rosso och med ett soundtrack skapat av den legendariske producenten Dennis Bovell följer filmen medlemmar i soundsystemet Ital Lion när de förbereder en dans- och ljudfest. Ital Lion är den ljudande pulsen i en film som inte bara följer i en soundsystemkulturs spår utan samtidigt utgör ett vitalt porträtt av unga svarta mäns livsvillkor och deras motstånd mot rasism och främlingsfientlighet i 1970-talets Storbritannien.

Det finns två scener i filmen *Babylon* som fungerade som en röd tråd för det här evenemanget och för vår research. Den första är alldeles i början av filmen och den där Ital Lion Crew fyller en skåpbil med högtalare och annan utrustning som skall transporteras till ett dans- och soundsystemevenemang. Här synliggörs relationen mellan baskulturer och rörlighet – både genom transport och olika spatiala praktiker. Den andra scenen är kopplad till filmens huvudperson, Beefy, och en lysande essäbok, *Beefy's Tune* (Dean Blunt Edit), skriven av Dhanveer Singh Brar, där den

DAY ONE

12.00 *BABYLON*, 1980 (FILM SCREENING)

The event began with the screening of the seminal bass culture film *Babylon*. Directed by Franco Rosso and sound tracked by the legendary producer Dennis Bovell, the film follows members of the Ital Lion sound system as they prepare for a reggae dance and sound clash. Ital Lion acts as the beating heart of the film to not only foreground sound system cultures but vividly portray young black lives pushing back against racism and xenophobia of late 1970's Great Britain.

There are two scenes within *Babylon* that acted as a red thread for this event and for our research. The first is the beginning of the film – where the crew from the Ital Lion are loading a van with speakers and equipment to be transported to a dance and sound-clash. Here we are interested in foregrounding the relationship between bass cultures and mobility – both through transportation and various spatial practices. The second scene is connected to one of the films main character, Beefy and a brilliant book essay, *Beefy's Tune* (Dean Blunt Edit) written by

sistnämnde situerar soundsystemet som inte bara en teknisk apparat som upprätthåller och bibehåller relationer, utan också som ett pedagogiskt verktyg, som en plats för både lärande och studier.

Följande är ett redigerat avsnitt av den text skriven av Brar, som fick presentera filmen i programmet. Texten är värd att citera utförligt:

“Hemligheten bakom *Babylon* är hur den använder sig av Ital Lions soundsystem som filmens strukturerande impuls. Soundsystemet är en social apparat som säkerställer att alla centrala rollpersoner flätas samman, med följd att de som en enhet kan ge sig i kast med att skapa och omskapa svart estetik på nattlig basis i södra London. Därigenom blir all handling som verkar äga rum bortom soundsystemet snarare till dess omgivande terräng; den narrativa kombinationen av skräck/terror, illvilja, humor och intimitet som vi ser på duken kan ses som en ström som flödar tillbaka in i högtalarna i takt med att dessa återmodulerar sociala problem och mänskliga begär till en dånande utsökthet ... Beefy, som spelas av Trevor Laird, upptar en väldigt specifik roll i filmens handling. Han skildras som en älskvärd pajas fångad i en proffsboxares kropp med en benägenhet för till synes irrationella våldsbrott ... Allt arbete som görs i *Babylon* för att presentera Beefy på det här sättet är bara en avledningsmanöver. I en synnerligen dramatisk scen halvvägs in i första tredjedelen av filmen ... får vi lära oss att Beefy i själva verket är något helt annat. När Ital Lions Crew har samlats i det låsta förråd under en järnvägsbro där de förvarar sin utrustning ... så avbryts de av att det bultar på dörren. Den som bultar är förstås en av deras vita grannar som är fientligt inställd till inte bara crewets samvaro, utan till det blotta faktum att de alls existerar. Dörren öppnas till slut av en vit medelålders kvinna som kliver in i förrådet:

KVINNAN I FÖRRÅDET: De borde jag ha förstått, det borde jag ha förstått. Se på er bara, se på er bara, se på er bara. Kompletta oduglingar. Högljudda. Stinkande snuspepplar. Latmaskar. Ni är överallt. Djungelkaniner. Det här var ett underbart område innan ni dök upp här. [Riktat uppmärksamheten mot Ronnie, Ital Lion Crews vite vän] Och du, du borde skämmas över dig själv, det borde du. Du vet väl vad du är? Det vet du väl? En förrädare av dina vänner och fränder. En förrädare.

RONNIE: Du är inte min frände, frun.

KVINNAN I FÖRRÅDET: Ni kan dra åt helvete. Stick hem till era jävla hemländer! Djungelkaniner!
BEEFY: Det här är mitt jävla hemland! Och det har för fan aldrig varit underbart. Det har alltid varit en jävla soptipp! Så länge som jag kan minnas! Så ge fan i att försöka tala om för mig hur det är, okej! ... det som Beefy levererar här är inte en tirad, utan en föreläsning. Det är faktiskt en slags offentlig

Dhanveer Singh Brar where he situates the sound system as not only a technical device that maintains and holds relations but also as a pedogeological instrument, a site of both learning and study.

The following is an edited section of Brar's text that was used to introduce the film within the program. It is worth quoting at length:

“The secret to *Babylon* lies in its use of the Ital Lion sound system as the structuring pulse of the film. The sound system is the social device ensuring that all the central characters are entangled together. It means that as a unit they can go about making and remaking black aesthetics on a nightly basis in South London. Thus, all of the action which appears to take place away from the sound system is more like its surrounding terrain; the narrative combination of terror, malice, humour and intimacy we see on screen can be understood as flowing back into the speakers as they remodulate social problems and human desires into a thunderous delicateness... Played by Trevor Laird, Beefy takes up a specific role within the action of *Babylon*. He is presented as a lovable buffoon trapped in the body of a prize-fighter, prone to fits of seemingly irrational violence... All of the work done in *Babylon* to present Beefy in one way is a stealth move. In a scene of heightened drama midway through the first third of the film...we learn that Beefy is something else. Gathered in their railway arch lockup, where the Ital Lion Crew keep all of their equipment... they are interrupted by a banging at the door. Inevitably it is one of the white neighbours hostile to their sociality, and in fact hostile to the very fact of their existence. The door is eventually opened to a middle-aged white woman, who steps inside:

WOMAN AT LOCK UP: I might have known, I might have known. Look at ya, look at ya, look at ya. Good for nothing. Noisy. Stinking filth. Lazy. You're everywhere. Jungle bunnies. This was a lovely area before you came here. [Turns her attention to Ronnie, the Ital Lion crew's white friend] And you, you should be ashamed of yourself you should. You know what you are don't you? You're a traitor to your kith and kin. A traitor.

RONNIE: You're no relative of mine, lady.

WOMAN AT LOCK UP: You fuck off back to your own countries you! Jungle bunnies!

BEEFY: This is my fucking country lady! And it's never been fucking lovely! It's always been a fucking tip! For as long as I can remember! So don't you fucking tell me right!

... what Beefy delivers here is not a tirade, but a lecture. It is, in fact, a type of public lecture, an educational service... The idea that Beefy's exchange with the white woman can be understood as a considered

föreläsning, en grundläggande utbildning ... Tanken på att Beefys meningsutbyte med den vita kvinnan kan betraktas som ett utslag av kritiskt tänkande ges större trovärdighet om den även ramas in av den institutionella arena inom vilken det äger rum. För att formulera det enkelt så fungerar Beefys föreläsning som just en sådan eftersom soundsystemet redan format sig självt som ett pedagogiskt verktyg. Soundsystemet är inte bara inblandade i ett estetiskt experimenterande med ljudvågor, utan är i minst lika stor utsträckning utformade för inläring och utbildning. Det sker på flera olika sätt. Rent organisatoriskt kan crewet runt soundsystemet liknas vid en skola, dit yngre medlemmar rekryteras; en miljö där de anförtros större ansvarsområden i takt med att de studerar hur de andra och mer erfarna medlemmarna arbetar och där de förvärvar nya tekniska eller performativa färdigheter. Parallellt, är ett soundsystem tillsammans med sitt dansgolv alltid involverat i olika former av kunskapsproduktion. Sådana analyser – vilka normalt presenteras av dess MC/toaster – tränger normalt in i och ritar om konturerna för såväl det sociologiska som det historiska och det politiska. Det förklarar tilltalsnamnet ”professor” bland dubmusikproducenter och i antalet soundsystem som själva som universitet. Betraktat i det här ljuset är det lätt att se vad det är som Beefy försöker att lära ut till – och inskräpa i – den vita kvinnan. Han försöker få henne att lära sig någonting som hon framstår som oförmögen att acceptera.”

Beefy's Tune, Dhanveer Singh Brar, 2020.

Efter visningen av filmen bjöds vi alla in att hjälpa Deng Deng HiFi att lasta ur soundsystemet från deras skåpbil och hjälpa till att ställa i ordning soundsystemet för evenemanget.

act of critical thinking is given greater credence if it is also framed through the institutional venue in which it is delivered. To put it simply: Beefy's lecture functions as such because the sound system already configures itself as a pedagogical instrument. In as much as sound systems are involved in an aesthetic experimentation with sound waves, they are also designed for learning and teaching. This occurs in multiple ways. Organisationally, the sound system crew is a school, whereby junior members are recruited, gain greater responsibility as they observe the work of others, and acquire new skills (whether technical or performative). Alongside this, a sound system is always involved in practices of dialogic knowledge production with its dancefloor. Such analysis – usually issued through the MC/ toaster – regularly enters into and rearranges the contours of the sociological, the historical and the political. Evidence of the pedagogical imperative can be found in the proliferation of the moniker 'professor' among dub producers, and the number of sound systems which refer to themselves as universities. Considered in this light, it's easy to see that what Beefy is doing is attempting to teach – as well as admonish – the white woman. He is trying to get her to learn something she appears unable to accept.”

Beefy's Tune, Dhanveer Singh Brar, 2020.

Following the screening we were all invited to help Deng Deng HiFi to unload equipment from their van and help set-up the sound system for the event.

16.00 GÖRA BAS, MELLANREGISTER & TOPPAR (WORKSHOP)

Inte många förknippar soundsystem med design, hantverk och arkitektur. Men soundsystem handlar i grunden om att designa utrustning, att förfina sina färdigheter och att forma rum för att lyssna och dansa. Det är en DIY-kultur där kunskap frammejslad via försök och misslyckanden delas med varandra. Sedan 2005 har Deng Deng HiFi spridit soundsystemkultur i södra Sverige. I en praktisk och ljudande workshop introducerade de sin rigg, visade hur den sätts upp, och är sammansatt och demonstrerade hur de krämar ur så mycket bas som möjligt ur den.

Här är specifikationerna för det soundsystem Deng Deng HiFi använde under evenemanget:

Fyra 18-tums super scoops som subwoofers, sammanlagt 6000 watts.
Två dubbla 18-tums reflexhögtalare som klickar, sammanlagt 5000 watts.
Fyra MT121 mids/mellanregisterhögtalare med horn och bullets, sammanlagt 3000 watts.
Skivspelare och effekter, mikrofon och sirener anslöts till en Jah Tubbys-förförstärkare, vilken fungerar som mixer och aktivt delningsfilter – den separerar signalerna till fem olika, analoga som digitala, förstärkare vilka i sin tur är kopplade till högtalarna.

16.30 EPALJUD: PLAYING PARKERINGSPLATSEN

Lika mycket som den bärs av en DIY-anda så är bas- och soundsystemskulturen mobil. Utrustningen kan enkelt plockas ihop, förvaras, transporteras och sättas upp på nya platser. Parallellt med soundsystemens förändring, musikaliskt och tekniskt, har andra baskulturer uppstått i dess kölvatten. Från EPA-traktorer till raggare, Lowriders och unika garageprojekt så har bilentusiaster modifierat och byggt imponerande ljudanläggningar som utmanar gränsen för lågfrekvent bas. Utanför stadskärnor har de här rörliga ljudsystemen blivit viktiga offentliga platser för att lyssna, träffas och visa upp – både under färd och stillastående, ofta på parkeringsplatser. På parkeringsplatsen utanför Smedjan var några EPA-entusiaster från Falkenberg inbjudna med sina bilar för att spela från sina imponerande bilburna ljudsystem.

16.00 MAKING BASS, MIDS & TOPS (WORKSHOP)

Not many would associate bass cultures with design, craft, and architecture. But through the production of sounds systems, bass cultures have always been about the designing of equipment, the honing of skills and the making of space for listening and dancing. Sound systems are a DIY culture where knowledge gained through trial and error is readily shared with others. Since 2005, Deng Deng HiFi have been sharing bass culture from the south of Sweden. During this hands-on and sonic workshop, they introduced participants to sound systems, by showing how they are made, how they are set-up and how they make bass.

The following are the specifications of the Deng Deng HiFi sound system used during the event:

Four 18inch super scoops as subs, running at 6000 watts together.
Two double 18inch reflex boxes as kicks, running at 5000 watts together.
Four MT121 mids with horns and bullets running at 3000 watts together.
Record player and all effects, microphone and sirens were connected into a Jah Tubbys preamp, which works as a mixer and active crossover – It separates the signals into 5 different amplifiers, both analog and digital, which are then connected to the speakers.

16.30 EPA SOUNDS: PLAYING THE CAR PARK

As well as having a DIY ethos, the history of bass culture and sound systems is one of mobility. Sound systems are composed of musical equipment that can be easily stored, transported, and assembled in varying locations. As sound systems have developed both musically and materially, we have seen the rise of parallel bass cultures that share making and mobility. From EPA Traktors to Raggare, Lowriders to Gearheads, automobile enthusiasts have not only creatively modified cars but built impressive sound systems that test the limits of low frequency bass. Outside of resourced cities these moving sound systems have become important public spaces for displaying, listening, and socialising whilst driving and stationary – usually in public carparks. For this event we invited EPA Traktor enthusiasts to park in the Smedjan carpark and to play their sound systems.

18.00 LJUESSÄ AV ERIC MAGASSA

Bilar är rörliga ljudsystem: de möjliggör att spela ljud och de producerar miljöljud när de kör. Samtidigt är bilar inte enbart ett transportmedel utan ett sätt att läsa och förstå rum, landskap och platser. Berry Gordon, grundare av Motown Records i Detroit, beskrev vid något tillfälle hur deras skivor var ljudmixade för att låta bra på en bilradio och hur musiken var inspirerad av Detroit's bilindustrier. Bilindustrins nedgång var också bakgrunden till Detroit-technons födelse och ljudbild. Artisten Burial skapade, influerad av techno, något som han beskriver som 'Car-Test' för att loopa bas och elektroniska ljud och koppla tillbaka dem till stadsmiljöer.

När en elbil körs snabbare än 30 kilometer låter den som en bensindriven bil, eftersom bullret kommer från däckens vibrationer mot vägbanan snarare än från själva motorn. Men vid lägre hastigheter blir elbilen dock nästan ohörbar. I en elbil är såväl ljuden som hörs inuti i bilen som de som hörs utanför bilen tillverkade eller – för att låna en musikalisk liknelse "producerade". På så sätt är det metaforiskt sett samma sak att starta en elbil som att placera nålen på en skiva – vi skulle rentav kunna beskriva elbilen som en rörlig skiva som vi befolkar/tar plats i.

Som en förlängning av den tanken bjöds konstnären och baskulturentusiasten Eric Magassa in för att spela upp en ljudessä som inspirerats av en elbilstur i Falkenberg och dess omgivning.

Den dagslånga bilturen inkluderade ett besök vid Falkenbergs kustremsa och dess semesterstugor, passerade förbi Lantmännens silo och annan industriell infrastruktur i området. Det gjordes platsbesök på tegelåtervinningsanläggningen Tegelmöllan, världsarvet radiostationen Grimeton som uppfördes på 1920-talet för att sända långvågsradio över Atlanten och vid megashoppingcentret Ullared – ett av områdets mest besökta turistmål.

18.00 SONIC ESSAY BY ERIC MAGASSA

Cars are moving sound systems; they allow for sound to be played and they produce environmental sound when they drive. At the same time, cars become a vehicle for not only transportation but for reading and making sense of spaces and places whilst driving. Berry Gordy, founder of Motown Records in Detroit, famously claimed that Motown recordings were mixed to sound good on car radios and inspired by the cities car industry. The subsequent demise of the automobile industry also provided the backdrop to the birth and sound of Detroit Techno and its assembly lines. Influenced by Techno, the electronic music artist Burial developed what he described the 'Car-Test' to loop bass and electronic sounds back into urban environments.

When an electric car drives above 30km/h, it sounds similar to a petrol-driven vehicle, as the noise is emitted from the tyres vibrating against the road rather than the engine itself. However below that speed, it becomes barely audible. Both the interior and exterior sounds of an electric car are manufactured or 'produced' if we are to take the musical analogy. In one way, when we start an electric car, we are metaphorically putting a needle on a record – we might even describe the electric car as a moving record that we inhabit.

Following the idea of the Car-Test, the artist and bass music enthusiast Eric Magassa was invited to play a sonic essay responding to a drive through Falkenberg in an electric vehicle.

The day-long drive included a visit to Falkenberg's coastal strip and holiday cabins, passing through the Lantmännen Silo and other industrial infrastructure of the area. There were site visits to Tegelmöllan a brick recycling facility, Grimeton world heritage site built in the 1920's to broadcasting longwave radio across the Atlantic, and a visit to Gekås Ullared mega shopping centre – one of the areas most visited tourist locations.

20.00 DUB FEELING (DJ-SPELNING)

Soundssystem är konstruerade och uppsatta för att spela bastung musik där publiken inte bara hör utan känner musiken när den lågfrekventa basen rör sig genom kroppen. Men ett soundsystem består också av en grupp människor som inte bara bygger anläggningar utan också finlipat sina färdigheter i att spela skivor och MC:a. Efter att Deng Deng HiFi installerat sitt soundsystem på Smedjan spelade de noggrant utvalda låtar, från 1960-tals ska-musik till dagsfärsk dub och dubstep. Deras basdrivna urval är 'medveten musik med tydligt budskap. Ingen slapphet eller glorifiering av våld eller kvinnoförnedring. Bara sköna vibes.'

20.00 DUB FEELING (DJ-SET)

Sound systems are built to play bass heavy music, they are designed, engineered and spatialised to allow audiences to not only hear but to feel music by immersing the body in low-frequency bass. Sound systems also consist of crews, who not only design and build equipment but develop skilled techniques through playing records and MCing. Deng Deng HiFi specially installed their sound system at Smedjan and carefully selected tracks from late 60's ska and rocksteady up until today's dub and steppers. As they outlined, their bass heavy selection is a 'conscious music with a clear message. No slackness or glorification of violence or degrading of women. Only good vibes and upliftment of the people.'

Still från Lovers Rock (2020) / Still from Lovers Rock (2020)

DAG TVÅ

12.00 LOVERS ROCK, 2020 (FILMVISNING)

Baskultur har en lång historia av att hitta, skapa och forma platser, inte minst i användandet av övergivna industrilokaler för techno- och ravefester. Från 1950-talet var svarta människor i Storbritannien exkluderade från barer och klubbar där de kunde lyssna på och dansa till musik. Som ett

DAY TWO

12.00 LOVERS ROCK, 2020 (FILM SCREENING)

As seen in the re-use of industrial spaces in Techno and Rave scenes, bass cultures have a long history of being creative with finding and making space. From the 1950's, people of colour in the UK were excluded from bars and clubs where they might listen and dance to music. This led

svaret etablerades "blues party", en tradition från Västindien där svarta träffades, åt och dansade tillsammans. För att arrangera ett "blues party" tömdes ett bostadshus på alla möbler och ersattes av ett soundsystem och karibisk mat som gäster fick betala en mindre entréavgift för att ta del av. Regisserad av konstnären och filmskaparen Steve McQueen utspelar sig *Lovers Rock* i västra London på 1980-talet. Filmen fångar både visuellt och ljudmässigt vikten av rums-lik gemenskap under ett pågående "blues party".

"Sometimes there were no venues for us to play. We would go and create a venue. Meaning we would go find a derelict house, lick [sic] down the door and go inside and string up the electricity from the street and we would create the place where we could invite the public." – Clive Allick

14.00 CALLING ALL MCs (WORKSHOP)

Från Reggae till Jungle, Dubstep och Grime har MC:n (ibland kallad DJ) varit central för framförandet av bas-musik live. MC-ing är en konstform som går långt bortom att bara presentera skivor. MC:n är bryggan mellan ett soundsystem och publiken som via improvisation översätter och förmedlar känslor och värden. Deng Deng HiFi introducerade MC-ing och demonstrerade olika stilar och sätt att sprida budskap via den här muntliga traditionen. Deltagare fick också möjlighet att själva testa sin röst och hur de själva vill kommunicera som MC för att sprida sin vibe i rummet.

"Well out of that now, into this--sounds of the Lucky Spin, believer! Along with the MC OC, along with the full studio crew. Heh heh heh heh, lively business! Echo?! Hah hah! Here we go now, shout going out to Rattle, you know the koo. Cooked food, love it to the bone! To the marrow! Normality, believe! L-I-V-E and direct, to the koo. Are you ready, wind your waist crew? Are you ready, headnodding crew? And those who's driving around Don-land North East South and West, we've got you locked!!! Come again! Sounds of the Lucky Spin, sounds of the Stevie Hill--to all massives, all crew. A shout going out to Jim and Emma... Jim and Emma, get out of John's bed, right here, right now--the sounds of the Don will show you how. C'mon! Do-it-like-this! 10-57, get on the case, for the hardcore, hardcore bass. For ya face--100 percent bass! Alright, red-eye crew, you know the koo. Going out to you, wind your waist crew.... headnodding crew...and those who's l-l-l-lickin' it in Don-land in their cars, yes, driving about Don-land, the Don-ites and your Don-'eads. Do-it-like-this, jungalist! Believe me, 'ardkore's firing!"

MC OC om Don FM från *Energy Flash: A Journey Through Rave Music and dance Culture*, 2008.

to the creation of the blues party, a tradition that began in the West Indies, where black people could meet, eat, and dance together. To run a blues party in the UK, organisers would clear out furniture from a domestic house, set up a sound system dance and offer Caribbean food to guests paying a small entrance fee. Directed by the artist and filmmaker Steve McQueen and located in early 80's West London, *Lovers Rock* visually and sonically captures the importance of community in this space making activity.

"Sometimes there were no venues for us to play. We would go and create a venue. Meaning we would go find a derelict house, lick [sic] down the door and go inside and string up the electricity from the street and we would create the place where we could invite the public." – Clive Allick

14.00 CALLING ALL MC's (WORKSHOP)

From Reggae to Jungle, Dubstep to Grime, central to the transmission of live bass music has been that of the MC, also known as Deejay. MCing is an artform that goes beyond the simple introduction of records. The MC acts as the main bridge between the sound system and its audience and through improvisation a translator of the ethos and values of the sound system and its crew. For this workshop, the crew from Deng Deng HiFi introduced the role of MCing in sound systems, showing different styles and how to convey conscious messages through this oral tradition. This was a hands-on (or voice-on) workshop where participants had the opportunity to test out different ways to MC, to communicate and to create a vibe.

"Well out of that now, into this--sounds of the Lucky Spin, believer! Along with the MC OC, along with the full studio crew. Heh heh heh heh, lively business! Echo?! Hah hah! Here we go now, shout going out to Rattle, you know the koo. Cooked food, love it to the bone! To the marrow! Normality, believe! L-I-V-E and direct, to the koo. Are you ready, wind your waist crew? Are you ready, headnodding crew? And those who's driving around Don-land North East South and West, we've got you locked!!! Come again! Sounds of the Lucky Spin, sounds of the Stevie Hill--to all massives, all crew. A shout going out to Jim and Emma... Jim and Emma, get out of John's bed, right here, right now--the sounds of the Don will show you how. C'mon! Do-it-like-this! 10-57, get on the case, for the hardcore, hardcore bass. For ya face--100 percent bass! Alright, red-eye crew, you know the koo. Going out to you, wind your waist crew.... headnodding crew...and those who's l-l-l-lickin' it in Don-land in their cars, yes, driving about Don-land, the Don-ites and your Don-'eads. Do-it-like-this, jungalist! Believe me, 'ardkore's firing!"

MC OC on Don FM from *Energy Flash: A Journey Through Rave Music and dance Culture*, 2008.

BASKULTUR
ETT BASKKULTUREVENT
WORKSHOPS OCH FILM
SOUND SYSTEM AV DEN
3RD/4TH NOV FALKENBERG
MED DENG DENG
ANNA GAVANAS &

15.00 IN THE MIX (WORKSHOP)

Baskultur i alla dess former har traditionellt varit mansdominerade och trots att kvinnor varit drivande för bildandet och supporten av soundsystem har deras roll ofta nedvärderats eller suddats ut. De senaste åren har antalet kvinnliga DJ:s, producenter och soundsystemarrangörer snabbt ökat i antal, mycket på grund av hårt arbete från kvinnor som banat väg – DJ:s, forskare och klubbarrangörer. Mycket arbete återstår att göra men vi rör oss i rätt riktning. DJ:n och klubbarrangören Paula Maxa har tidigare ordnat DJ-workshops enbart för tjejer, för att avmystifiera konstformen och öppna upp baskultur för alla. På Smedjan gjorde hon det igen.

17.00 TILLBAKA TILL UNDERJORDEN! RUM FÖR LJUD

På många sätt har baskultur alltid varit kreativa gemenskaper. Oavsett om det gällt mode, konstruktion av utrustning och instrument, grafisk formgivning eller musiken själv. Avgörande har också varit den kreativa organiseringen av platser och rum för att spela, dansa och lyssna på musik. Från reggae till rave har Sverige en rik och egen historia av den sortens platser och sammanhang skapade av och för baskultur av människor från skiftande bakgrund. I ett samtal som också inkluderar musik, bild och videoklipp är ett antal DJ:s som varit aktiva på den svenska basscenen inbjudna för att spela, prata om och reflektera över betydelsen av undergroundmusik i Sverige, historiskt och idag. Medverkade gjorde DJ:n och författaren Anna Gavanoas, DJ:n och arrangören Papa Dee, DJ Struck and DJ Paula Maxa.

Före evenemanget delade Anna Gavanoas med sig av ett utkast till den text som är publicerad i det här numret av AIO Journal som som lyfter fram en liten och historiskt betydelsefullt klubb i Göteborg som hette Funkhouse. Funkhouse inrättades i mitten av 1980-talet av föreningen Afro Scandinavia och var inte bara en scen för basmusik utan fungerade också som en viktig resurs för den svarta befolkningen i Göteborg. När vi bjöd in till det här evenemanget på en liten kulturscen i Falkenberg, var det

15.00 IN THE MIX (WORKSHOP)

Bass cultures in all forms have traditionally been male dominated spaces, and even though women have been central to the development and support of sound systems and bass music their roles have often been trivialised and in many cases erased. Due to the important work of female DJ's, scholars and organisers in recent years there has been a prominent rise in female DJ's, producers and sound system leaders albeit with much work to do. Over the last years, DJ and organiser, Paula Maxa has run female only DJ workshops, to not only demystify the art-form but to show that bass cultures should be accessible to all.

17.00 BACK TO THE UNDERGROUND! SOUNDING SPACE

In many ways bass cultures have always been creative cultures. Whether through fashion, making of equipment, designing of graphic communications and through the music itself. Crucially, they are also about creative organising and making space for musical expression. From Reggae to Rave, Sweden has its very own rich history of making space for bass cultures that has relied on people of all backgrounds to create environments for dancing communities to be formed. In this multimedia panel session, we invited DJ's and organisers that have been active in the Swedish bass scene to show, play and discuss the importance of underground music culture in Sweden, in the past and today. For this session we were joined by the DJ and writer Anna Gavanoas, singer Papa Dee and DJ's Struck and Paula Maxa.

Prior to the event, Anna Gavanoas shared a draft text for AIO Journal highlighting a small and historic musical venue in Gothenburg called the Funkhouse. Set-up in the mid 1980's through the Afro-Scandinavian Association, the Funkhouse was not only a space to play bass music but acted as an important resource for the black community in Gothenburg. As we were hosting the event in a small cultural venue in Falkenberg, there were three aspects to Anna's text that acted as a framework for the

tre aspekter av Annas text som fungerade som ramverk för samtalet och återknöt till platsen vi befann oss på. Den första aspekten var historia och varför det är viktigt att erkänna baskulturer som bredare kreativa sammanhang som bidrar till att skapandet och delandet av musik växer. Den andra aspekten var rum och gör-det-självt-kultur. För att fokusera på att utanför det egna sovrummet behöver människor platser, för att för att dansa och kollektivt lyssna på sin musik, och om ingen erbjuder det här rummet/utrymmet så får vi skapa det själva. Den tredje aspekten kretsade kring vilka stödstrukturer som behövs för att forma gemenskap och hur strukturer som studiecirkel och föreningar har fungerat som möjliggörare.

Um, what is Soul II Soul?

Uh, well, we're a sound system

An amalgamation of good dance music

There is, um, three of us from the north side

And two from the east

And through our style, you know

People just came to recognize us

As the funky dreads...

Yeah, we started in clubs in Soho

A little bit of pressure here and there

You know, we had our ups and downs

For everybody who can remember the Africa Centre

The center of the world

That gave us the, um, idea to now make our own music

Creating our own styles here in London

The future? Ha, ha – the future for Soul II Soul

A happy face, a thumping bass for a loving race

Peace

Redigerad sångtext från Jazzie's Groove, Soul II Soul, Spår 10 på Club Classics Vol. One

conversation and a way to connect back to the place that we were located within. The first was history, and why it is important to acknowledge bass cultures as broader creative cultures that expand out of the making and sharing of music. The second was space and do-it-yourself culture, focusing on the idea that outside of your bedroom, people require space to dance and listen collectively to their music, and if nobody is providing this space, you need to make it yourself. The third was around what support structures are required to form community and how structures such as study circles and associations have enabled the forming of kinship and community.

Um, what is Soul II Soul?

Uh, well, we're a sound system

An amalgamation of good dance music

There is, um, three of us from the north side

And two from the east

And through our style, you know

People just came to recognize us

As the funky dreads...

Yeah, we started in clubs in Soho

A little bit of pressure here and there

You know, we had our ups and downs

For everybody who can remember the Africa Centre

The center of the world

That gave us the, um, idea to now make our own music

Creating our own styles here in London

The future? Ha, ha – the future for Soul II Soul

A happy face, a thumping bass for a loving race

Peace

Edited lyrics from Jazzie's Groove, Soul II Soul, Track 10 on Club Classics Vol. One

20.00 PLAYING THE UNDERGROUND, FRÅN RARE GROOVE TILL JUNGLE

Musikaliskt är baskultur varierande och skiftande, en bredd som är värd att lyfta, stötta och hylla. De olika riktningarna är nyanserade och knutna till specifika sammanhang, där subgenrer uppstår baserat på bland annat geografi och nationalitet. Den avslutande programpunkten dök ned i den här mångfalden med en serie DJ-spelningar från några av de gäster som medverkat under helgen. Spelarde gjorde Gavanas, Aimbreak, Papa Dee, Eric Magassa, Struck, Paula Maxa med fler.

Under de avslutande seten när basljuden blev lägre och man fysiskt kunde känna av hur byggnaden vibrerade, lade en av Deng Deng HiFi-crewets medlemmar märke till att vinglasen bakom baren långsamt började röra sig mot kanten av hyllan som de stod på. Han satte, utan att säga ett ord till personalen i baren, i gång med att omsorgsfullt tejpa kanten på hyllan så att glasen inte skulle ramla ner på golvet. Jag tänkte vad, trevligt, precis som ett instrument; soundsystemet är också ett system som spelar (på) arkitekturen som vi omsluter oss själva i.

Genom social, kulturell och politisk exkludering har basmusik som reggae, dub, acid house, techno, jungle och grime kontinuerligt gett upphov till materiella kulturer genom självförsörjande design- och skapandeformer. På sitt unika sätt har de här materiella kulturerna avsatt spår i landskap och minnen som till största del har ignorerats av den arkitektur- och designhistoriska huvudfåran. Genom residensent utvecklade vi tanken på Public Design Broadcast, vilket vi betraktade som ett medium för att både utforska och förmedla hur de här musikaliska baskulturerna har designat föremål, format rum/utrymmen och förflyttat platser från underjorden och uppåt. Genom en kombination av muntliga berättelser, mot-kartläggning, studiecirkel och publik programverksamhet ser vi på Public Design Broadcast som en praktik för att avtäcka, re-centrera och sända ut den viktiga roll som de här musikaliska baskulturerna har spelat för att skapa utrymme för att leva med och genom skillnad(er). Tack vare stödet och uppmuntran från Art Inside Out och Smedjan, Falkenbergs Teater, fick vi genom *Bass Cultures, How Low Can You Go!* en möjlighet att testa våra idéer genom ett publikt program som sammanförde musiker, musikskapare och musiklyssnare som fortsätter att spela en viktig roll i baskulturen, i och utanför Sverige. Tack vare Deng Deng Hifis generositet kunde vi använda deras soundsystem som ett socialt och pedagogiskt verktyg för att samlas kring och fick därmed möjlighet att dela med oss och lära oss genom att prata, sjunga, känna, leka och lyssna tillsammans.

Evenemanget arrangerades av *Right to design*, en praktikbaserad plattform som drivs av Onkar Kular och Henric Benesch, och producerades inom deras residens hos Art Inside Out. Bass cultures genomfördes i samarbete med Falkenbergs teater, Smedjan.

20.00 PLAYING THE UNDERGROUND, FROM RARE GROOVE TO JUNGLE

Bass cultures are musically diverse, making them important to celebrate and support. They are also nuanced and contextual, with variations of musical subgenres developing within very specific regional and national geographies. The event closed with a showcasing of this musical diversity with DJ sets from guests that participated over the two-day programme. DJs include Gavanas, Aimbreak, Papa Dee, Eric Magassa, Struck, and Paula Maxa.

During the closing sets, as the bass was getting lower and the building was noticeably vibrating, one of the Deng Deng HiFi crew observed that the wine glasses from behind the bar were slowly shifting towards the edge of the shelf. He proceeded to carefully tape the edge of the shelf so that the glasses would not fall onto the floor without saying a word to the bar staff. I thought how nice, like an instrument, the sound system is also a system that plays the architecture that we enclose ourselves within.

Through various forms of social, cultural, and political exclusions, bass music such as Reggae, Dub, Acid House, Techno, Jungle, Grime have continuously produced material cultures through self-sufficient modes of designing and making. In their own unique way these material cultures have left traces in landscapes and memory that have been largely ignored by mainstream architectural and design history. Through our residency we began to develop the idea of the Public Design Broadcast, which we saw as a framework to both research and communicate how these musical bass cultures have designed objects, shaped spaces, and remapped places from the underground up. Through a combination of oral histories, counter-mapping, study circles, and public programming, we see Public Design Broadcast as practice of uncovering, recentering and broadcasting the important role bass cultures have played in creating space for living with and through difference. Through the support and encouragement of Art Inside Out and Smedjan, Falkenbergs Teater, *Bass Cultures, How Low Can You Go!* was an opportunity to test out ideas through a public programme that brought together musicians, makers and listeners that continue to play an important role in bass culture in Sweden and beyond. Through the generosity of Deng Deng HiFi, we were able to use their sound system as a social and pedagogical device for gathering – allowing us the opportunity to share and learn through speaking, singing, feeling, playing and listening together.

The event was organised by *Right to design* which is a practice-based platform run by Onkar Kular and Henric Benesch and through their residency with Art Inside Out. Bass Cultures was produced in collaboration with Falkenberg teater, Smedjan.

008

STAIRS

HOW LOW GO!

ED DJ'S IN GAR

THE

100%

★

MEDVERKANDE

Deng Deng HiFi är ett soundsystem och skivbolag från Malmö, grundat 2005 av Dan I Locks, Jr Roots och Chris Michael. Drivna av kärleken till rootsmusik har de arrangerat soundsystemspelningar i och runt Malmö, samtidigt har de stöttat och introducerat internationella såväl som svenska soundsystemarrangörer, producenter och artister.

Anna Gavanas är socialantropolog med fokus på dansmusikkultur, arbetsliv, migration och familjepolitik. Hon har publicerat ett antal intervju- och arkivbaserade studier om den svenska elektroniska dansmusikscenen med fokus på teknikskiften, genus- och kulturpolitik. Gavanas har även arbetat som DJ och producent sedan 1990-talet.

Eric Magassa bor och arbetar i Göteborg. Han är en multidisciplinär konstnär som kombinerar mixed-media collage, måleri och fotografi. Han utforskar frågor om identitet, dess medierande karaktär och koppling till minnen och platser. De senaste utställningarna inkluderar *Flight* på Malmö Konsthall (2023) Marres House for Contemporary Culture, Maastricht (2021); Göteborgs Internationella Konstbiennial, GIBCA (2019); Valongo Festival, Santos, Brasilien (2019); Alingsås Konsthall (2019).

Papa Dee är sångare, rappare och dancehallmusiker. Han var medlem i NYC-gruppen, Brooklyn Funk Essentials och bandet Stonefunkers. Under åren har han släppt ett flertal album, inklusive soloutsläpp. Han har också varit verksam som DJ, radioprogramledare och är en tongivande person för den svenska basmusikscenen.

Paula Cardozo (Paula Maxa), från Göteborg, började DJ:a 2008 och engagerade sig snabbt i undergroundscenen – där hon både spelade och arrangerade klubbar. Hon håller även workshops för ungdomar. Som lärare använder Paula musik för att prata om historia och samhälle och om hur dessa hänger ihop. Paula älskar att dansa och göra oväsen.

Struck är djupt rotad i Göteborgs och Sveriges musikaliska underground. Via hiphop, acid house, acid jazz, hardcore och indiepop upptäckte han jungle 1994. Som medlem i Laymin Soundsystem har han sedan 1995 spelat jungle, drum & bass, techno och dub på otaliga undergroundfester och klubbar, under alias och i olika konstellationer, alltid med ett djupt intresse för musiken och feststämningen. Struck är i högst grad fortfarande aktiv som DJ, marknadsförare och organisatör.

BIOGRAPHIES

Deng Deng HiFi is a sound system and record label from Malmö, founded by Dan I Locks, Jr Roots and Chris Michael in 2005. Driven by the love of roots music, the crew have frequently played and arranged sound system events in the local area of Malmö, promoting international, as well as Swedish sound system acts, producers, and artists.

Anna Gavanas is a social anthropologist with a focus on dance music culture, working life, migration, and family politics. She has published a number of interview based and archival studies on Swedish electronic dance music scenes with a focus on technological shifts, gender and cultural politics. Gavanas has also worked as a DJ and producer since the 1990s and onwards.

Eric Magassa lives and works in Gothenburg, Sweden. He is a multidisciplinary artist, combining mixed-media collage, painting and photography. He explores issues of identity, its inter- mediary nature and its connection to memories and places. Recent exhibitions include *Flight* at Malmö Konsthall, Malmö (2023) Marres House for Contemporary Culture, Maastricht, Netherlands (2021); Gothenburg International Biennial for Contemporary Art GIBCA (2019); Valongo Festival, Santos, Brazil (2019); Alingsås Konsthall, Sweden (2019).

Papa Dee is a singer, rapper and dancehall musician. He was a member of the NYC group, Brooklyn Funk Essentials and Stonefunkers. Over the years he has released numerous albums, including solo releases. He has been a DJ, Radio host and important figure in the Swedish bass music scene.

Paula Cardozo (Paula Maxa), from Gothenburg, began DJ'ing in 2008 and got involved quickly in the underground scene – both playing and arranging clubs. She began to hold workshops for youngsters and became active in a Soundsystem. As a teacher, Paula uses music to talk about history and society, and how these are interlinked. Paula loves to dance and make noise.

Struck is deeply rooted in the musical underground of Gothenburg and Sweden, going through Hiphop, Acid House, Acid Jazz, Hardcore, Indiepop and more before discovering Jungle in 1994 and from 1995 being a member of the Laymin Soundsystem and playing Jungle, Drum & Bass, Techno and Dub at many underground parties and clubs since, under different alias and in various constellations, always with a deep interest in the music and the vibe of the party, still active today organising, promoting and DJ'ing.

[BIO]

THE RIGHT TO DESIGN ONKAR KULAR & HENRIC BENESCH

The Right to Design är en forskningsplattform som drivs av Onkar Kular och Henric Benesch. Plattformen undersöker historiska och samtida samband mellan design och rättigheter och utgår från att design ska vara en rättighet, tillgänglig oberoende av klassbakgrund, genus, etnicitet, ålder eller funktionsvariation. *The Right to Design* arrangerar aktiviteter så som forum, (fel)läsningar, radioutsändningar och tillfällen för gemensamt lärande i samarbete med aktörer både inom och utanför akademien.

Onkar Kular är professor i design på HDK-Valand – Högskolan för konst och design, 'Design Interventions', Göteborgs universitet. I utställningar, undervisning och publikationer har hans arbete presenterats och praktiserats runt om i världen.

Henric Benesch är universitetslektor vid Konstnärliga fakulteten, Göteborgs universitet och är engagerad i ett flertal tvärdisciplinära forskningsprojekt som fokuserar på design i relation till kritiska och institutionella aspekter av deltagande och kunskapsproduktion.

[BIO]

THE RIGHT TO DESIGN ONKAR KULAR & HENRIC BENESCH

The Right to design is a practice-based research platform run by Onkar Kular and Henric Benesch. The platform has the dual aim of understanding the entangled historic and present relationship between design and rights and to claim 'design' itself as a special kind of right that is accessible beyond class background, gender, ethnicity, age and disability. The platform currently serves as the base for activities such as assemblies, (mis)readings, broadcasting and educational initiatives with partners inside and outside academia.

Onkar Kular is Professor of Design HDK-Valand – Academy of Art and Design, Design Interventions, University of Gothenburg. His practice has reached international acclaim through exhibitions, education and publications,

Henric Benesch is Senior Lecturer at the Faculty of Fine, Applied and Performing Arts at The University of Gothenburg and is involved in interdisciplinary research projects focusing on design with regard to critical and institutional aspects of participation and knowledge production.

TAKE ME TO FUNKYTOWN: FUNKHOUSE OCH MYTISKA PLATSER I GÖTEBORGS UNDERJORDISKA FÖRFLUTNA TAKE ME TO FUNKYTOWN: FUNKHOUSE AND MYTHICAL PLACES IN GOTHENBURG'S UNDERGROUND PAST

Anna Gavanas

1981 öppnades min värld på Björndammens fritidsgård i Partille utanför Göteborg.

*Gotta make a move to a town that's right for me
Town to get me movin' keep me groovin' with some energy*

Där dansade 10-åriga jag till låten Funkytown av Lipps Inc, och blev därmed in i dansgolvens magiska värld. Men samtidigt som jag växte upp i Partille så missade jag vad som hände i funkens och svartklubbararnas förlovade Göteborg.

Först 2020 hörde jag talas om den förflutna svartklubben Funkhouse. Denna underjordiska frizon startades 1985 på ett solarium på Stigbergsliden och kickade igång Göteborgs funk- & rare groove-scen. Jag fick höra att många unga musiker fått sina tidiga spelningar på Funkhouse, som exempelvis Leila K, Dr Alban, Papa Dee och Stonefunkers. Men vilka låg bakom Funkhouse? Hur kunde jag få reda på mer? Det förblev länge ett mysterium.

Musikgenrer som funk, disco och house har gått från en underjordisk tillvaro till att idag införlivas i kulturlivets etablissemang. Men vad betydde dansmusikscenerna i ursprungssammanhangen, på klubbar i New York, Chicago och London? Hur har scener som soul, funk,

In 1981, my world was opened at Björndammen Community Center in Partille, outside Gothenburg.

*Gotta make a move to a town that's right for me
Town to get me movin' keep me groovin' with some energy*

There, 10-year-old me danced to the song Funkytown by Lipps Inc., thereby stepping into the magical world of the dance floor. But as I grew up in Partille, I missed what was happening in the funk and illegal clubs' promised land of Gothenburg.

It was first in 2020 that I heard about the now-shuttered illegal club called Funkhouse. This underground freezone was established in 1985 in a solarium on Stigbergsliden and kicked Gothenburg's funk & rare groove scene into gear. I heard that many young musicians had their early shows at Funkhouse, such as Leila K, Dr Alban, Papa Dee, and Stonefunkers. But who was behind Funkhouse? How could I find out more? This remained a mystery for a long time.

Music genres like funk, disco, and house have shifted from an underground existence to incorporation into the cultural establishment today. But what did the dance music scene mean in its original context, in clubs in New York, Chicago, and London? How have scenes like soul, funk, disco, and house been carried to places like Gothenburg—and how did these journeys happen?

While working on my book *From Disco Fever to Rave Hysteria*, I stumbled over a phenomenon that was called Warehouse, which preceded rave culture. Warehouse culture came about in London in the 1980s and was partly inspired by the 1970s sound system culture, a type of musical collective that originated within the city's Caribbean community. Cultural geographer Caspar Melville describes London's reggae sound system as semi-autonomous zones that respond to racist British society. Traveling sound systems were an alternative to the clubs, bars, and pubs that excluded Black people. Another influence on the warehouse scene was soul culture which, along with Mod culture and American soul, was adopted by the White working class.

In the footsteps of sound system culture, the warehouse scene moved dance culture out of the discotheques' grip, beyond elitist bouncers and the nightclub owners' infrastructure. Instead, warehouse parties moved this way and that across the urban and multicultural landscape. It opened up and danced in the ruins of industrialism (factories and warehouses), beyond the grip of the capitalist market and the state. It created an atmosphere out of nothing: decor, sound, light.

At warehouse parties, Black music called rare groove was played. It was a revival of funk, funky jazz, and soul that was created in the

disco och house, färdats till platser som Göteborg: och hur gick dessa resor till?

I arbetet med boken *Från Diskofeber till Rejvhysteri* snubblade jag över ett fenomen som kallades Warehouse, som föregick ravekulturen. Warehousekulturen uppstod i London under 80-talet och inspirerades delvis av 70-talets soundsystemkultur, som byggts upp av stadens karibiska kollektiv. Kulturgeografen Caspar Melville beskriver Londons reggaesoundsystem som semi-autonoma zoner som responderar på det rasistiska brittiska samhället. Ambulerande soundsystems var alternativ till de klubbar, barer och pubar där svarta exkluderades. En annan influens för warehousescenen var soulkulturen, som med modskultur och amerikansk soul anammades av vit arbetarklass.

I soundsystem-kulturens fotspår flyttade Warehouse-scenen danskulturen ut ur diskotekens grepp, bortom elitistiska dörrvakter och nattklubbsägares infrastruktur. Istället rörde sig warehouse-fester kors och tvärs över det urbana och mångkulturella landskapet. Öppnade upp och dansade in industrialismens efterlämningar (fabriker och lagerlokaler), bortom marknadens och statens grepp. Skapade miljöer från noll: dekor, ljud, ljus.

På warehousefester spelades svart musik som kallades rare groove. Det var en revival av funk, funky jazz och soul som skapats i USA före discons intåg, mellan 1968–1975. Scenen var också influerad av hip hop-sampling. Jazzie B (Trevor Beresford Romeo) som drev Soul II Soul, ett soundsystem, en klubb och ett band i London, var en central pionjär. Klubben startades 1986 efter att de blivit nekade inträde av rasistiska dörrvakter och de kallade sig för funki dreads: en ny svart brittisk identitet. Soul II Soul slog igenom internationellt 1988. ALLA i Sverige nåddes av Soul II Souls låtar Keep on Movin' och Back to Life och snappade upp deras nyskapande estetik, dansande funki dreads i siluett. Vi kastade oss in i groovet men vi kände inte till berättelserna bakom – åtminstone inte jag.

När jag spelar mina gamla Soul II Soul-skivor hittar jag först idag spåret Jazzie's Groove, där Jazzie B själv berättar om Soul II Soul, om deras klubb på African center i Covent Garden & hur de byggde upp sitt funki dreads-kollektiv:

*For everybody that can remember Africa Center
The Center of the World
That gave us the idea to make our music
Creating our own styles here in London*

Idag undrar jag: var Funkhouse i Göteborg en parallell motsvarighet i Sverige? Efter ettrigt detektivarbete hittade jag slutligen grundaren Victor och får höra hans berättelse. 1984 kommer Victor Carl Umole till Göteborg för att studera. Han bor tillsammans med andra afrikanska studenter, från Uganda och Mali, på Eklandagatan. När de försöker ta del av nöjeslivet i Göteborg och gå på klubbar som exempelvis New Yaki, Alfred och The Boat blir de ofta stoppade i dörren på grund av att de är svarta män. Samtidigt känner de inte att de missar så mycket eftersom det spelas mest rock på klubbarna i Göteborg. I stället arrangerar Victor och hans vänner egna fester på studenthemmet. Där spelar de soul, blues och funk. Men

USA before the entry of disco, between 1968 and 1975. The scene was also influenced by hip hop sampling. Jazzie B (Trevor Beresford Romeo), who ran Soul II Soul—a sound system, a club, and a band in London—was a central pioneer. The club was founded in 1986 after they were denied entry by racist bouncers, and they called themselves funki dreads: a new Black British identity. Soul II Soul broke through internationally in 1988. EVERYONE in Sweden was touched by Soul II Soul's songs Keep on Movin' and Back to Life and snapped up their innovative aesthetic, dancing funki dreads in silhouette. We threw ourselves into the groove, but we didn't know the stories behind it—at least, I didn't.

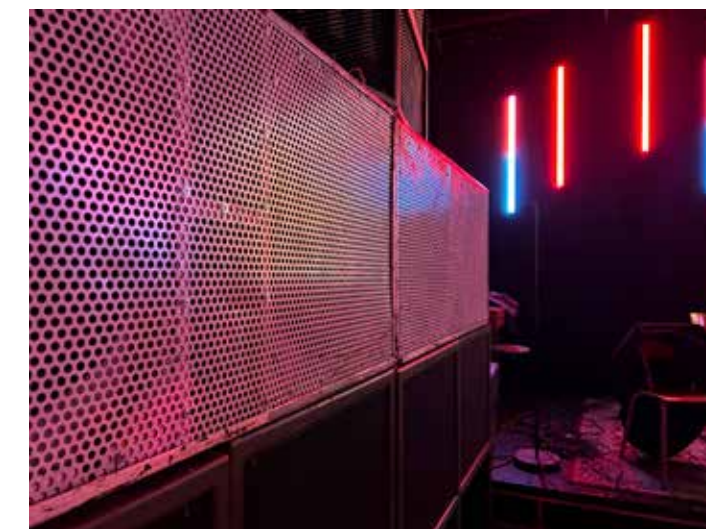
When I play my old Soul II Soul records, I first find the track Jazzie's Groove, where Jazzie B himself talks about Soul II Soul, about their club at the African Center in Covent Garden and how they built up their funki dreads collective:

*For everybody that can remember Africa Center
The Center of the World
That gave us the idea to make our music
Creating our own styles here in London*

Today I wonder, was Funkhouse in Gothenburg a parallel counterpart in Sweden? After dogged detective work, I finally located the founder, Victor, to hear his story. In 1984, Victor Carl Umole comes to Gothenburg to study. He lives with other African students, from Uganda and Mali, on Eklandagatan. When they try to participate in leisure activities in Gothenburg and go to clubs such as New Yaki, Alfred, and The Boat, they are often turned away at the door because they are Black men. At the same time, they don't feel like they're missing that much, because most of the clubs in Gothenburg just play rock music. Instead, Victor and his friends arrange their own parties in their dorm. There, they play soul, blues, and funk—but the neighbors complain. As a result, they move the parties from the dorm to a solarium on Stigbergsliden, where they organize parties once a month. Then Victor and his friends establish the Afro-Scandinavian Association, move to a larger space at Ingenjörsgatan 3 in central Gothenburg, and Funkhouse becomes a reality.

Gunilla Godmoma Leavitt, resident DJ and jack-of-all-trades at Funkhouse, remembers the space at Ingenjörsgatan. She describes that you would enter at street level, take four steps down to the register, and then down one floor more where there was a coatroom, dance floor, bathrooms, and a bar. The room is mauve and there are some bar stools and a shelf along the walls so that you can set down your beer while you're dancing. There are also a couple of rooms that aren't for the guests, where people would sometimes stay the night. If you go down one more floor, there are small tables to sit at and yet another bar.

Gunilla, Victor, Kenan Celik (Kenny Cool), Vincent Small (a basketball player from New York), and Idris from Somalia play records at Funkhouse for a mixed audience: Black, White, tourists, students, people from different lines of work. There are at least 2 or 3 DJs each evening who play funk, blues, house, reggae, and African music.

grannarna klagar. De flyttar därför festerna från studenthemmet till ett solarium på Stigbergsliden, där de ordnar fester en gång i månaden. Sen startar Victor och vänner medlemsföreningen Afro-Scandinavian Association, flyttar till en större lokal på Ingenjörsgatan 3 i centrala Göteborg och nu är Funkhouse ett faktum.

Gunilla Godmoma Leavitt, resident DJ och allt-i-allo på Funkhouse, minns lokalen på Ingenjörsgatan. Hon berättar att du går in på gatuplan, ner fyra trappsteg till kassan, och sedan ner ytterligare en våning där det finns garderob, dansgolv, toaletter och en bar. Rummet är lila och det finns lite barstolar och en hylla längs med väggarna, så att du kan sätta ifrån dig ölen när du dansar. I lokalen finns också ett par rum som inte är till för gästerna, där brukar folk sova över ibland. Går du ner en trappa till, så finns det små bord att sitta vid och en bar till.

Gunilla, Victor, Kenan Celik (Kenny Cool), Vincent Small (en basketspelare från New York) och Idris från Somalia spelar skivor på Funkhouse för en blandad publik: svarta, vita, turister, studenter och folk med olika yrken. Det är minst 2-3 DJ:s per kväll som spelar funk, blues, house, reggae och afrikansk musik. Victor åker ofta till London och köper skivor på sina favorit-skivaffärer Bluebird och Jetstar. Under sina DJ-set brukar han gå från funk till blues till afrikansk musik: "Jag mixade: det var ingen i Göteborg som spelade denna musik då."

Afro-Scandinavian Association startar senare radio-stationen Funk Connection och är med i Göteborgskar-nevalen. Med på Funkhouse lastbil är Thomas Gylling och Papa Dee (Daniel Wahlgren). Papa Dee är stammis på Funkhouse och älskar musiken där, till skillnad från gubbrocken som spelas överallt i stan. Ibland när han är på Funkhouse tar han tag i en mikrofon tillsammans med Stonefunkers-kollegan MC Cane.

"Atmosfären på Funkhouse var underbar: vi gjorde verkligen något för stadens liv. På nyår organiserade vi middagar för folk som inte hade familj i Sverige. Vi inspirerade många i Göteborg att gilla svart musik. Funkhouse-DJ:s spelade in kassetter till Radio City." – Victor Carl Umole

För mig, som aldrig varit där, är Funkhouse en mytisk plats, som Funkytown. I låten Funkytown sjöng Lipps Inc i Minneapolis om sin längtan till New York City. Under samma tid, på Björndammens fritidsgård i Partille, drömde jag om Funkytown i Göteborg och andra metropoler i världen. Kompositören/ låtskrivaren Steven Greenberg (som skapade låten Funkytown 1979) säger:

"Well the lyrics are "Gotta make a move to a town that's right for me," basically, and I wanted to get out of here (Minneapolis). The scene here was very bland, there was no black radio. Maybe KMOJ played a little bit but it wasn't really out there. I grew up on the Temptations and Motown and stuff like that, Earth, Wind & Fire, and you couldn't get that here. It was very vanilla. A very vanilla market." – ur bloggen The Current 2014

Victor often travels to London and buys records at his favorite record shop, Bluebird and Jetstar. During his DJ set, he typically shifts from funk to blues to African music: "I mixed: there was no one in Gothenburg who was playing that music then."

The Afro-Scandinavian Association later starts the radio station Funk Connection and participates in the Gothenburg Carnival. On the Funkhouse float is Thomas Gylling and Papa Dee (Daniel Wahlgren). Papa Dee is a regular at Funkhouse and loves the music there; it's different from the old-man-rock that is played everywhere else in town. Sometimes, when he's at Funkhouse, he takes the microphone along with his Stonefunkers colleague, MC Cane.

"The atmosphere at Funkhouse was fantastic: we really did something for the city's life. On New Year's, we organized dinners for people who didn't have family in Sweden. We inspired many in Gothenburg to like Black music. Funkhouse DJs recorded cassettes for Radio City." – Victor Carl Umole

For me, who never went there, Funkhouse is a mythical place, like Funkytown. In the song Funkytown, Lipps Inc. sang in Minneapolis about their longing to go to New York City. During the same time period, at Björndammen Community Center in Partille, I dreamed of Funkytown in Gothenburg and other metropolises around the world. Composer/songwriter Steven Greenberg (who created the song Funkytown in 1979) says:

"Well the lyrics are "Gotta make a move to a town that's right for me", basically, and I wanted to get out of here (Minneapolis). The scene here was very bland, there was no black radio. Maybe KMOJ played a little bit but it wasn't really out there. I grew up on the Temptations and Motown and stuff like that, Earth, Wind & Fire, and you couldn't get that here. It was very vanilla. A very vanilla market." – from the blog The Current, 2014

RADIO CITY

HOW LOW CAN YOU GO!

ETT BASKULTEVENT MED DJ'S WORKSHOPS OCH FILMVISNINGAR SOUNDSYSTEM AV

DENG DENG HI FI

3^{DJE} / 4^E NOV FALKENBERGS TEATER, SMEDJAN

FRÅN 12:00 TILLSSENT

REGGAE

DUB

JUNGLE

DRUM & BASS

**ATMOSFÄREN PÅ FUNKHOUSE
VAR UNDERBAR:**

**VI GJORDE
VERKLIGEN NÅGOT**

**F
Ö
R**

**STADENS LIV. PÅ NYÅR
ORGANISERADE VI MIDDAGAR
FÖR FOLK SOM INTE HADE
FAMILJ I SVERIGE.**

**THE ATMOSPHERE AT
FUNKHOUSE WAS FANTASTIC:
WE REALLY
DID SOMETHING**

**F
O
R**

**THE CITY'S LIFE. ON NEW
YEAR'S, WE ORGANIZED
DINNERS FOR PEOPLE WHO
DIDN'T HAVE FAMILY IN
SWEDEN.**

LEKKONTORET

ATT BYGGA LEKKONTORET

Catherine Paterson
& Luke de Jager

”Den allmänna designbyrån” var en möjlighet för oss att undersöka potentialerna för en allmän designstudio av och med barn och unga. Vi baserade processen och alla interaktioner i lek, som ett verktyg för dialog och design.

Vi skickade ut en öppen inbjudan till unga designers i området och formerade en kärntrupp bestående av 7 medlemmar i åldern 10 till 14 år. Det första uppdraget var att träffas för att sedan gå vidare till att utveckla och bygga inredningen till vårt nya kontor, med gott om fika-tillfällen och bra musik. Var och en byggde sin egen pall, målade podier/arbetsplatser, byggde kontorsförvaring och presentationshyllor och gjorde en Lekkontoret-skylt. Nu satte vi upp den stora verktygsväggen. Väggen var ett särskilt inslag, där vanliga verktyg som sågar, hammare och borrar samsades med abstrakta föremål och material som vi behövde tolka och använda för lek. Vi signerade väggen med våra respektive namn, adderade några personliga inslag för att uttrycka våra identiteter, och firade vår insats. Även om det var ett mål att bygga själva kontoret så var tiden vi spenderade tillsammans för att lära känna varandra, skratten vi delade, och skapa vårt dynamiska team helt avgörande.

Efter att Lekkontoret öppnade upp, som en utställning på Rian designmuseum, höll vi workshops för att formulera ett eget designuppdrag, för en offentlig plats. Vi började genom att ta med oss verktygen ut och experimentera med den utvalda platsens lekbarhet. Deltagarna arbetade med gummiband för att skapa en gigantisk katapult installerad mellan befintlig infrastruktur för att skjuta grejer ut i vattnet. Det fick oss att reflektera över ån; utformningen av vår katapult och hur dess beteende påverkar andra som nyttjar det offentliga rummet. Vi klättrade också upp på en närliggande bro för att testa katapulten där och skicka meddelanden med hjälp av ett system med block och rep. Att skjuta iväg (mestadels rester från våra fikapausar) grejer ut i ån var roligt och var värt att fortsätta vidareutveckla. Vi pratade om vad som var bra för ån och vad fiskarna skulle tycka om.

Under vårt nästa möte byggde vi en modell av platsen, inne på kontoret. Vi gjorde modeller av bron, ån, användarna och också små prototyper av katapulten. Det fick oss att tänka på hur katapulter kan användas för ett slags spel i det offentliga rummet. Vi jobbade vidare med det spelet inför höstlovet, där fler barn deltog, och tog fram mål som katapulten kunde skjuta mot. Vi byggde också en testkatapult i rätt storlek. Teamet såg fram emot att introducera andra till sin design!

En stor grupp barn kom till kontoret under höstlovet för att delta i eventet, 'Katapult Kapow!'. De unga formgivarna från Lekkontoret tog ansvaret för planering och

BUILDING LEKKONTORET

“The Public Design Office” was an opportunity to explore the potential for a public design studio for children and youth. We grounded our process and all our interactions in play, using it as a tool for public dialogue and design.

We sent out an open call for young designers in the area and set up a core team of 7 members between the ages of (10 -14). The first task was to meet each other and then to begin developing the interior of our new office space with plenty of fika moments and good music along the way. Each of us built our own stools, painted plinths/workspaces, built an office storage and display shelf, and made a Lekkontoret sign. Next, we set up our large tool wall. The tool wall is a special feature, presenting both standard tools such as saws, hammers, and a drill but also some abstract objects and materials we would need to interpret and use for play. We signed the wall with all of our names, added some personal touches to express our identities, and celebrated our efforts. While building the office was a key goal, the time spent together getting to know each other, having a laugh, and building our team dynamic was crucial.

After Lekkontoret was officially opened as a public exhibition at Rian Design Museum, we started workshops to formulate our own design brief for an existing public space. We began by taking our tools outside and experimenting with the chosen site's potential for play. The participants started working with elastic to create a giant catapult between existing infrastructure to shoot things into the water. This got us thinking about the river; the design of our catapults and the ways this behavior would affect other members of the public using the space. We also climbed a close by bridge where we spent some time testing the catapult and sending messages down with a pulley system. Launching things (mostly our fika remains) into the river was identified as being really fun and worth investigating further. We discussed what could be good for the river and whether the fish would approve.

During the next meeting, we built a model of the outside space inside the office. We made models of the bridge, the river, the users etc and then made small prototypes of catapults. This helped us start thinking of ways the catapults could be used for a type of game in a public space. We developed a game that could be played with more children during Höstlovet and started designing targets for the catapults. We also built a large-scale catapult for testing. The team looked forward to introducing others to our design!

During the Höstlov we had a large group of visiting children join for our event, 'Katapult Kapow!'. The young designers from the Lekkontoret team took the lead and

genomförande och började tillsammans placera ut mål, katapult och skyltar. Självförtroendet var högt i gruppen när de tog över platsen och bjöd in nya deltagare att testa och leka. De demonstrerade hur katapulter fungerar och det lilla torget omvandlades snabbt till en arena för alla tänkbara sorters spel. Några satte igång med en fotbollsversion av prickskytte, andra sprang mellan tegelskulpturerna och försökte kasta katapultbollarna över skulpturerna mot måltavlorna. Ibland försvann bollarna ned i ån. Något som först var ett problem blev ett av de mest minnesvärda tillfällena när vi tvingades springa upp och ned för åkanten för att med långa pinnar försöka hämta upp de flytande och flyende bollarna.

När de vuxna teamdeltagarna tog ett steg tillbaka såg vi hur Lekkontoret agerade med tillit och förtroende i det offentliga rummet, i kontakt med andra och genom att designa i stunden, genom lek. Höstkylan slog snart till och det var dags att gå in.

Det unga teamet verkade vara stolta över att få visa upp de prototyper och filmer från våra workshops som visades inne i utställningen för andra. Vi ägnade lite tid åt att göra nya skalenliga versioner av spelet som gick att använda inomhus. Vi delade idéer och testade varandras modeller och nu var alla ivriga att gå ut igen för ytterligare en omgång av lektestning. Dagen avslutade med att alla nya deltagare frågade om det också fick skriva sina namn på kontorets anslagstavla. Det var fantastiskt fint att få bevittna hur gruppen ledde och guidade genom sin lek.

[BIO]

CATHERINE PATERSON & LUKE DE JAGER

Lekkontoret, är en barndesignstudio som vill öka barns inflytande i staden genom deltagardrivna och inkluderande designprojekt.

Teamet bakom Lekkontoret arbetar med designuppdrag i offentliga miljöer och inom kulturinstitutioner och vill ge barn en möjlighet att delta på ett sätt som gör dem förstådda och erkända som kompetenta och engagerade medborgare.

Lekkontoret arbetar för att barn inte endast ska ses som testpiloter och användare utan som värdefulla och kunniga undersökare och designers i sin egen rätt.

we began setting up all of the targets, catapults, and signage together. There was a confidence in the air amongst the young designers as they claimed the space and welcomed the newcomers in. They showed the new participants how our catapults worked and the public square soon became an arena for all sorts of games. Some started a football version of the target game, while others ran between the brick sculptures and tried throwing the catapult balls over the sculpture toward the targets. Occasionally the balls would make their way into the river. What would be considered a problem by some became one of the most memorable moments as we ran up and down the waterside, using long sticks to try to retrieve the floating balls. Taking a step back as the adult facilitator, I could see local children with a sense of confidence in this public space, connecting with others and designing in the moment through their play. The cold of the day soon set in and it was time to go inside.

The young team seemed proud to show the others the different prototypes and videos that were on exhibit in our studio from previous workshops. We spent some time making new small-scale versions of the games that could be played in the public arena. We shared ideas and tested each other's models, after which everyone was excited to go outside for another round of playtesting. The day ended with all the new participants asking if they could sign their names on the studio poster. It was a great time witnessing this group of young designers lead through their play.

[BIO]

CATHERINE PATERSON & LUKE DE JAGER

Lekkontoret, Swedish for Play Office, is a children's design 'office' that aims to increase child influence in the city through participatory and inclusive design projects.

The Lekkontoret team work on design briefs in public places and cultural institutions, hoping to give children sustained opportunities to participate in ways that makes them understood and acknowledged as competent and engaged citizens.

Children should not only exist as test pilots and users but should instead be seen as valuable and capable researchers and designers.

KAN VI LÄRA NÅGOT MED BARNEN?

Gunilla Lundahl

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder och rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

2. Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreations- och fritidsverksamhet.

FN:s barnkonvention. Artikel 31

Vad betyder barns rätt till lek? Vad betyder barnperspektiv? Vad betyder barnkonventionen? Är den också till också för alla vuxna att förhålla sig till? Handlar det om att ge något till barnen eller att ta emot något från dem, rentav dela mer rättvist på resurser? Skapar barn kostnader eller berikar de oss alla? Kan deras närvaro i samhällslivet skapa ett rikare samhälle för alla?

Är lekplatsen en ursäkt för en samhällsplanering som exkluderat barn? Ett reservat? Ett sätt att förenkla samhällsplaneringen? Är barns flykt till nätet deras svar på vuxnas ointresse för den värld de förfogar över? Var finns ett genuint intresse för att dela vår värld med barn? Vem är beredd att inse villkoren de har, ta emot deras erfarenheter, lära av barn? Ska barn forma platser eller platser forma barn? Vilka djupare värderingar behöver vi prata om ifall vi vill att barnkonventionen ska bli något mer än ett tilläggsdirektiv i det vardagliga planeringsarbetet?

Vilka kan vi fråga?

I min hand kom 1978 "The Child in the City" av den engelske författaren, arkitekten, filosofen, stadsplaneraren, professorn, aktivisten och tillika banerförare för den anarkistiska rörelsen i England, Colin Ward. Boken gjorde ett starkt intryck. Jag hade införlivat honom i mitt tänkande, men glömt hans kontext. Nyligen påmindes jag om honom igen och hela den tankevärld som han gjorde till sin under namnet Anarkism. Kan vi lära av den? Den bombkastande anarkisten hör hemma i serieteckningarnas värld. Vad menade pacifisten Colin Ward? Lägmäld och skarp i sin kritik.

"Anarkism är en beskrivning av en form för mänsklig organisering, rotad i vardagslivets erfarenheter, som fungerar sida vid sida med och trots den dominerande auktoritära riktningen i samhället...Anarkism i alla sina skepnader är en bekräftelse på mänsklig värdighet och ansvarstagande... Det är inte ett politiskt program för social förändring utan ett uttryck för socialt ansvarstagande... i små grupper som

CAN WE LEARN SOMETHING WITH THE CHILDREN

1. States Parties recognize the right of the child to rest and leisure, to engage in play and recreational activities appropriate to the age of the child and to participate freely in cultural life and the arts.

2. States Parties shall respect and promote the right of the child to participate fully in cultural and artistic life and shall encourage the provision of appropriate and equal opportunities for cultural, artistic, recreational and leisure activity.

The United Nations' Convention on the Rights of the Child, Article 31

What does it mean that a child has the right to play? What does it mean that we see things from the child's perspective? What does a Convention on the Rights of the Child mean? Is it also something all adults should follow? Is it about giving something to children or accepting something from them, simply sharing resources more fairly? Do children create expenditures or do they enrich us all, can their presence in a society create a richer society for all? Is a playground an apology for a community development plan that excluded children? A preserve? A way to simplify urban planning? Is children's escape to the internet their response to adults' disinterest in the world they rule over? Where is a genuine interest in sharing our world with children? Who is prepared to see the conditions they have, to accept their experiences, to learn from children? Should children shape a place or should places shape children? What deeper values do we need to talk about if we want the Convention on the Rights of the Child to become more than some additional directive in our everyday planning work? What can we ask?

In 1978, I came upon the book "The Child in the City" by English author, architect, philosopher, urban planner, professor, activist, and standard-bearer for the Anarchist movement in England, Colin Ward. It made a huge impression on me. I had incorporated him into my thinking but had forgotten his context. I was recently reminded of him again and the whole world of ideas he created under the name of Anarchism. Can we learn from it? The bomb-throwing anarchist belongs in the world of graphic novels. What did pacifist Colin Ward think? He was subdued yet sharp in his criticism.

"Anarchism is a description of a mode of human organization, rooted in the experience of everyday life, which operates side by side with, and in spite of, the dominant authoritarian trends of our society...Anarchism in all

arbetar ansikte mot ansikte har tendensen mot byråkrati och hierarkisk ordning minst möjligheter att utvecklas.”

Grundbultar är avskaffandet av statsmakten och det privata ägandet. Varför? Därför att statens makt skapar hierarkier som slår sönder mellanmänniskt samarbete. Samma sak med det privata ägandet. Det knäcker samarbete. Pjotr Kropotkins bok ”Inbördes” hjälp från 1902 är själva fundamentet i anarkismens historia. Kooperation, samarbete, solidaritet, självförsörjning, den lilla skalan, spontanitet och plats för skapande är kittet i det anarkistiska samhället, så som Colin Ward beskriver det. Det finns alltid närvarande i samhällslivet, på trots mot en auktoritär överhet. Vid köksbordet, på gatan, på torget och på fiket. Som fröet under snön. För det är i vardagslivet anarkismen har sin näring. Dess kvaliteter som hållit samman och överlevt mer än hundra års nötning i vårt våldsamma nittonhundratals. I ”The Child in the City” studerar Colin Ward de kvaliteterna bland barnen i den moderna staden. Ser dem hos barnen i staden. Texten är en lärorik studie av barns outsläkliga förmåga att apropriera en plats och skapa liv i en stad. Och en berättelse att lära av. Hur kan vi förmedla vanor för inbördes hjälp, fred, solidaritet och skapande, om vi inte ställer det kravet på oss själva? Ser barnen, ställer krav på oss själva? Vad vill vi med staden?

Colin Ward var en flitig författare och skrev böcker, själv eller med andra och återkommande artiklar i anarkiströrelsen tidningar. Om koloniträdgårdar, camping, självbyggen, hyresgäströrelse, husockupanter, Freedom to Go (efter motoråldern) och om trädgårdsstaden i vår tid.

Men mycket handlade om utbildning – om skolan utan väggar, i kontrast mot ett ”skolsystem vars mest framträdande roll är att bevara social och ekonomisk orättvisa”. Om gatan som klassrum. Avtryck i Sverige på 1970-

talet gjorde hans Notingdale Urban Studies Center. Centret var avsett för lärare och elever i områdets skolor och fungerade dessutom som informations- och resurscentra, öppna mötesplatser för miljögrupper och enskilda som vill jobba med sin lokala miljö. Ett neutralt utrymme där information kunde flöda från den kommunala apparaten till skolor och andra intresserade. Kanal för opinioner och ett serviceorgan.

Centrum för byggnadskultur på Chalmers tog upp idén och bildade Stadsstudiegruppen. Riksställningar understödde arbetet inom sin organisation. Elly Berg, engagerad pedagog, drev på eget initiativ stadsstudiegrupper med barn från Tensta/Rinkeby som besökte Gamla stan

its forms is a confirmation of human worth and responsibility...It is not a political program for social change but an expression of social responsibility...in small groups that work face to face, the tendency toward bureaucracy and hierarchical order has the fewest opportunities to develop.”

Two linchpins are the abolition of state power and of private ownership. Why? Because the state’s power cre-

Ska barn fortsätta att vara ett särintresse eller kan de få dela sina behov av delaktighet i samhällslivet med fler? När får barn och gamla dela sitt institutionaliserade vardagsliv och bryta upp dess rutiner? För mycket begärt? Det kunde existera som en möjlighet ändå. Var ska idag barn få arbeta tillsammans med vuxna för att uttrycka sina drömmar om framtidens samhälle utan att svara på en enkät?

ates hierarchies that destroy interpersonal cooperation. The same thing with private ownership: it crushes cooperation. Peter Kropotkin’s book “Mutual Aid” from 1902 forms the foundation of the history of anarchism. Cooperation, collaboration, solidarity, self-sufficiency, the small scale, spontaneity, and place for creating is the cement in anarchist society, as Colin Ward describes it. There is always presence in social life, in spite of an authoritarian superior. At the kitchen table, on the street, on the square, over coffee. Like the seed under the snow. Participation in everyday life feeds anarchism. These qualities that have held together and weathered more than a hundred years

och bad barnen rita och reflektera över vad de såg. Staden som klassrum var också ett begrepp som fördes fram av Reggio Emilia pedagogiken. ”Vi anser att miljön bör vara en grundläggande beståndsdel i all teoretisk och politisk undersökning om uppfostran. Vi lägger lika stor vikt vid att miljön är rationell som att den in bjuder till harmonisk samvaro. Vi ställer också höga krav på funktion och form

Should children continue to be a special interest or can they be allowed to share their need for participation in society? When do children and the elderly split their institutionalized daily lives and break up these routines? Is it too much to ask? It could exist as a possibility anyway. Where should children get to work together with adults to express their dreams for the society of the future without answering a survey?

och anser att det är lika viktigt att miljön motiverar och inspirerar till gemenskap och valfrihet och att den genererar tillfredsställelse och välbefinnande.”

Framförallt inom den alternativa pedagogiken försvaras de värden som också Colin Ward talar om. Reggio Emilia, Waldorfskolorna, Paolo Freire, skolor som skulle bidra till förnyelse i diskussionen om skolans pedagogik. Med plats för det oförutsedda, organiska och självvalda. Skolor som gavs utrymme genom friskolereformen, en reformen som istället bidrog till ett skolsystem som berömer sig av att ha återskapat ordningen i skolan. Och som vi ser har intensifierat segregeringen i Sverige.

of wear in our violent 20th century. In “The Child in the City”, Colin Ward studies these qualities among children in modern cities. He sees them in children in the city. The text is a valuable study of children’s inextinguishable ability to appropriate a place and create life in a city. And it is also a story to learn from. How can we pass on habits that encourage mutual aid, peace, solidarity, and creation, if we don’t put that demand on ourselves? Look at the children, put demands on ourselves? What do we want our cities to be?

Colin Ward was a prolific author and wrote books by himself or with others and had recurring articles in the Anarchist movement’s publications. He wrote about colony gardens, camping, home brewing, the tenant movement, squatting, Freedom to Go (after the motor age), and about the garden city in our time.

But a lot was about education—about schools without walls, in contrast to a “school system whose most prominent role is to preserve social and economic injustice.” About the street as a classroom. His Notting Dale Urban Studies Center made an impression in Sweden in the 1970s. The Center was intended for teachers and students in area schools and also served as an information and resource center, open meeting places for environmental groups, and individuals who wanted to work with their local environment. It was a neutral space where information could flow from the communal apparatus to schools and others who are interested, a channel for opinions and a service tool.

The Center for Building Culture at Chalmers took up the idea and created the City Study Group. The Swedish Exhibition Agency subsidized the work within their organization. On her own initiative, dedicated teacher Elly Berg ran a city study group with children from the inner-city boroughs

of Tensta/Rinkeby who visited Old Town in Stockholm and asked the children to draw and reflect on what they saw. The city as a classroom was a concept also promoted by the Reggio Emilia approach. “We believe that the environment should be a foundational component in all theoretical and political investigations about child-rearing. We put as much emphasis on the environment being rational as that it invites harmonious coexistence. We also set high demands on function and form and believe that it is just as important that the environment motivate and inspire in terms of community and freedom of choice as that it generates contentment and a feeling of well-being.”

Och lekplatserna då? Reservaten? Ja, de behövs som frirum där barn själva får utforska och utveckla sina förmågor och sina gemenskaper, samarbete, självförtroende och skapande. Platser som de förfogar över. De kunde vara arkitekters och planerarens mest angelägna uppgift idag.

Ska barn fortsätta att vara ett särintresse eller kan de få dela sina behov av delaktighet i samhällslivet med fler? När får barn och gamla dela sitt institutionaliserade vardagsliv och bryta upp dess rutiner? För mycket begärt? Det kunde existera som en möjlighet ändå. Var ska idag barn få arbeta tillsammans med vuxna för att uttrycka sina drömmar om framtidens samhälle utan att svara på en enkät?

1968 var jag med och formade "Modellen, en modell för ett kvalitativt samhälle," på Moderna museet i Stockholm. Idén utgick ifrån att barnen kan lära oss att handla i frihet, skapande och solidaritet när de får tillgång till en plats de förfogar fritt över med sina kroppar och sin fantasi. För vuxna en plats för lärande. Ett experiment som inte upprepat.

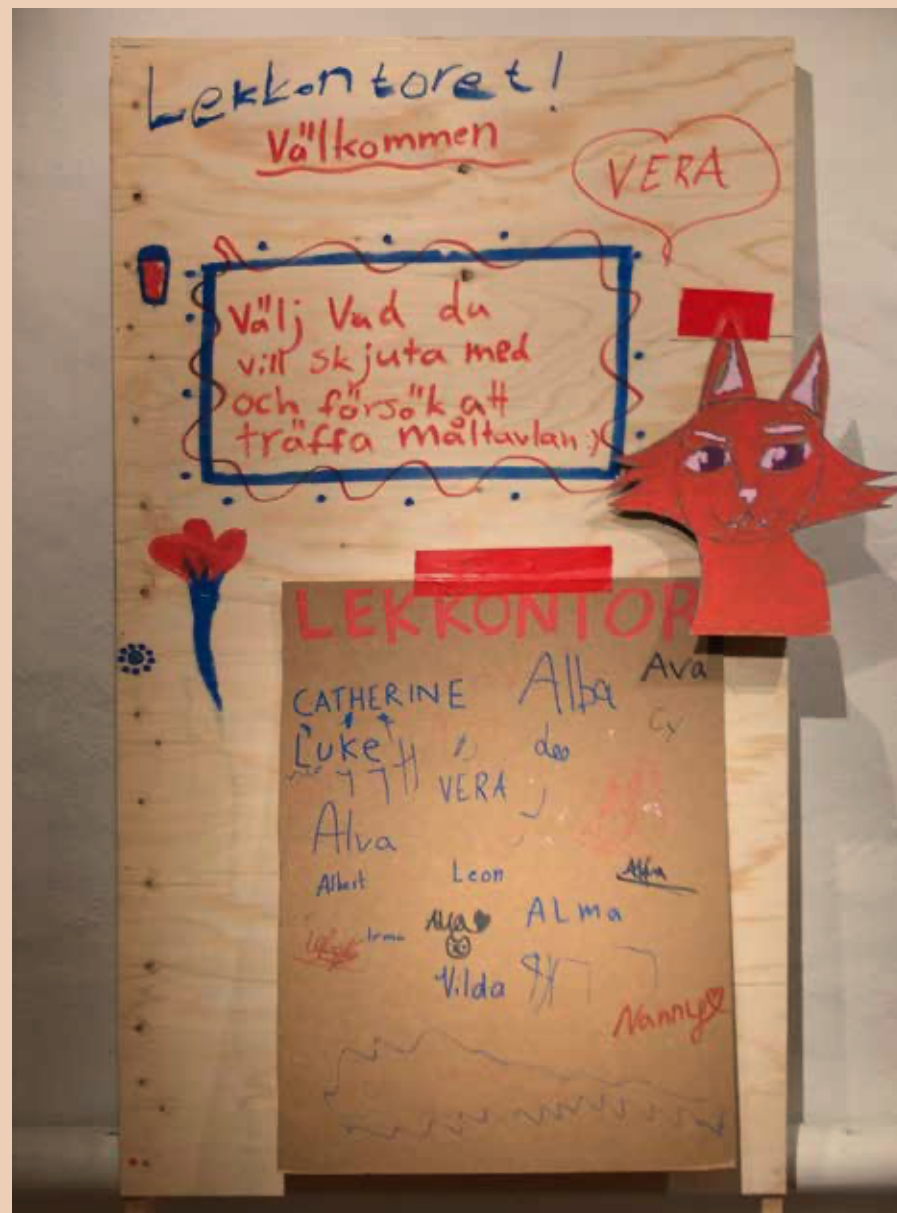
Kan vi lära av barn? Av de metoder för iakttagelse och reflexion som Colin Ward introducerar i the "Child in the City?"

We see it particularly in the alternative pedagogy that the values that Colin Ward also speaks of are defended: Reggio Emilia, the Waldorf School, Paolo Freire, schools that intend to contribute to renewal in discussions of pedagogy. Schools with places for the unforeseen, organic, and self-chosen. Schools that were given space through the private school reform, a reform that instead contributed to a school system that prides itself on having restored order in schools—and that we see has intensified segregation in Sweden.

And playgrounds, then? The preserve? Yes, they are needed as free spaces where children can investigate and develop their abilities and their communities, cooperation, self-reliance, and creative impulses, as places that they have control over. They could be architects and urban planners' most important task today. Should children continue to be a special interest or can they be allowed to share their need for participation in society? When do children and the elderly split their institutionalized daily lives and break up these routines? Is it too much to ask? It could exist as a possibility anyway. Where should children get to work together with adults to express their dreams for the society of the future without answering a survey?

In 1968, I was part of the group that formed "Modellen, a model for a qualitative society", at Moderna museet in Stockholm. The project was based on the idea that children can teach us to act in freedom, creation, and solidarity when they have access to a place they have control over with their bodies and their imaginations. For adults, it is a place for learning. An experiment that has not been repeated.

Can we learn from children? From the methods of observation and reflection that Colin Ward introduced in "The Child in the City?"

BAUCIRCUS

[SE]

RESIDENSTEAM

Davor Abazovic och Lars Fridén, kulturproducenter Art Inside Out
Fann Xu, Rian designmuseum
Love Jönsson, museichef Rian designmuseum
Karolina Petersson, Verksamhetschef Kultur Falkenberg kommun
Stina Edblom, konstnärlig ledare / verksamhetsledare Art Inside Out
Kristina Meiton, film
Mandi Gavois, foto

Medverkande konstnärer: Lekkantoret, baucircus, Onkar Kular och Henric Benesch

Tack till invånare och lokala aktörer i Falkenberg som bidragit till residenset och konstnärernas arbeten. Ett särskilt tack riktas till Falkenbergs teater, Smedjan, Sloalyckans förening och Rian designmuseum.

ART INSIDE OUT

Art Inside Out är en nomadisk institution för konstnärliga residens i alla konstformer och genrer. Konstnärer bjuds in att verka tillsammans med institutioner, invånare och lokala aktörer med Halland som spelplats. Art Inside Out drivs av Region Halland tillsammans med Falkenbergs kommun, Halmstads kommun, Hylte kommun, Kungsbacka kommun, Laholms kommun och Varbergs kommun.

KOLOFON

Den allmänna designbyrån
Art Inside Out Journal #16
Text: Stina Edblom, Lars Fridén, Onkar Kular och Henric Benesch, Lekkantoret, baucircus, Anna Gavanoas och Gunilla Lundahl.
Fotografi: Lars Fridén, Mandi Gavois, Maria Votti, Frida Iman Charara, Alexander Palmestål, Luke de Jager, Catherine Paterson, Joel Nilsson, Eric Magassa och Stina Edblom
Grafisk form: Hanna Bergman
Översättningar av texter: Suzanne Cheadle och Öyvind Vågen
Redaktörer: Stina Edblom och Lars Fridén

Tryckt på Ljungberg
Upplaga: 400
ISBN nr: 978-91-987510-4-8
Copyright: Art Inside Out 2023

Denna publikation kan beställas via
artinsideout@regionhalland.se

[EN]

RESIDENCY TEAM

Davor Abazovic and Lars Fridén, Producers Art Inside Out
Fann Xu, Rian design museum
Love Jönsson, Director Rian design museum
Karolina Petersson, Head of Culture Falkenberg kommun
Stina Edblom, Artistic Director Art Inside Out
Kristina Meiton, film production
Mandi Gavois, photo

Residency artists: Lekkantoret, baucircus, Onkar Kular and Henric Benesch

Thank you to the inhabitants and local communities and stakeholders in Falkenberg municipality that have contributed to the residency. Very special thanks to Falkenbergs teater, Smedjan, Sloalyckans förening and Rian design museum.

ART INSIDE OUT

Art Inside Out is a nomadic institution for artist-in-residence in all art forms and genres. Artists are invited to explore the possibilities for their own art practices, as well as delve into new collaborations, in the county of Halland. Art Inside Out is operated by Region Halland, together with the municipalities of Kungsbacka, Varberg, Falkenberg, Hylte, Halmstad, and Laholm.

KOLOFON

The public design office
Art Inside Out Journal #16
Text: Stina Edblom, Lars Fridén, Onkar Kular and Henric Benesch, Lekkantoret, baucircus, Anna Gavanoas and Gunilla Lundahl.
Photo: Lars Fridén, Mandi Gavois, Maria Votti, Frida Iman Charara, Alexander Palmestål, Luke de Jager, Catherine Paterson, Joel Nilsson, Eric Magassa och Stina Edblom
Graphic design: Hanna Bergman
Translations: Suzanne Cheadle and Öyvind Vågen
Editors: Stina Edblom & Lars Fridén

Printed at Ljungberg
Edition of: 400
ISBN nr: 978-91-987510-4-8
Copyright: Art Inside Out 2023

This publication can be ordered at
artinsideout@regionhalland.se

**ART
INSIDE
OUT**

